LE NAÖUR • MARKO • HOLGADO

VERDUN

2. Doodsstrijd bij Fort Vaux

VERDUN

2 - Doodsstrijd bij Fort Vaux

Scenario
JEAN-YVES LE NAOUR

Storyboard
MARKO

Tekeningen
IÑAKI HOLGADO

Inkleuring
SÉBASTIEN BOUET

D/2017/10295/22
ISBN 9789085524755

Distributie: Stribbelstrips, Hamont-Achel

Saga Uitgaven
Berkenhagestraat 77
B-8210 Zedelgem

www.sagauitgaven.be

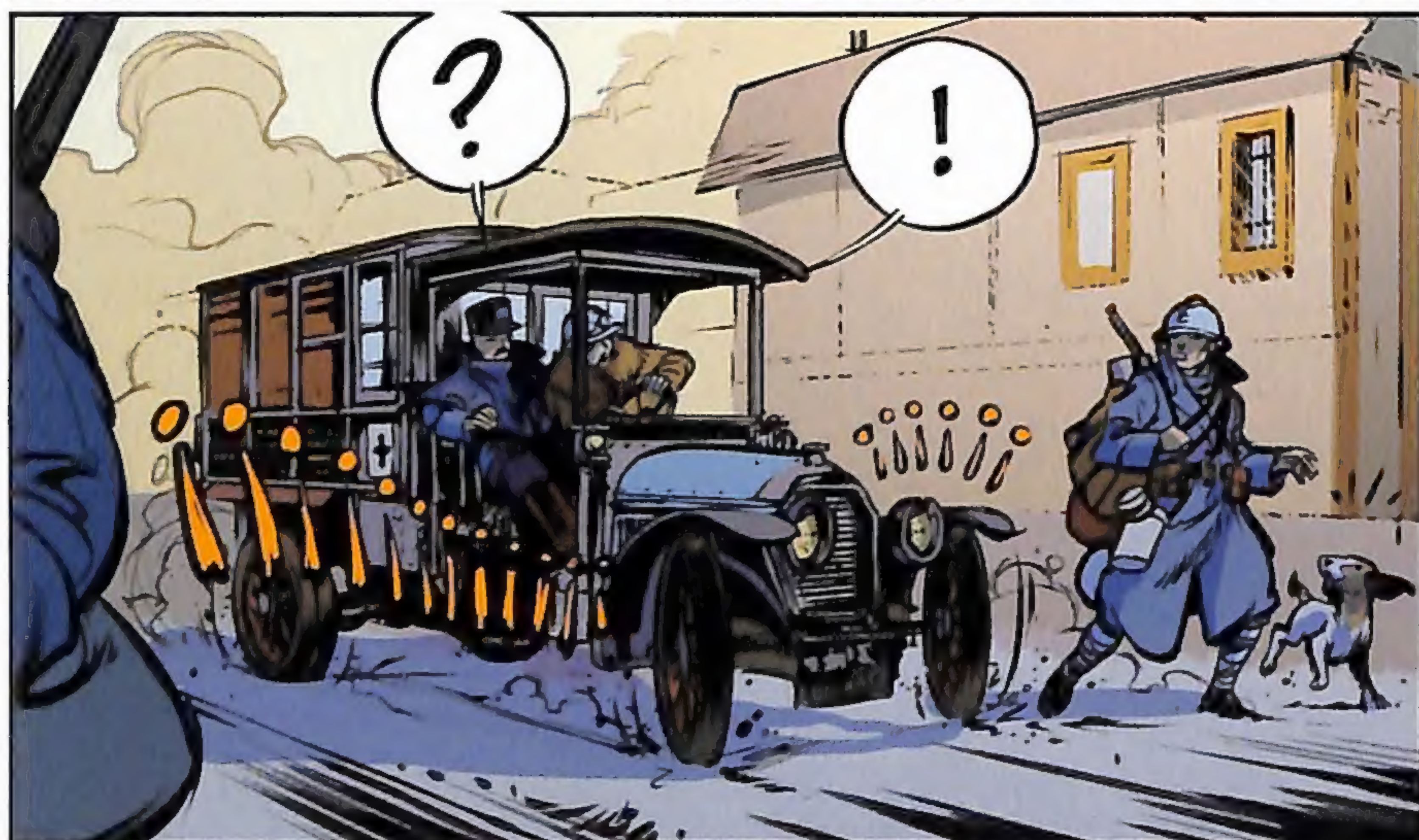

Holgado + Marko

BLIJ DAT
IK HIERAAN
ONTSNAP.
JA,
DAT ZAAKJE
STINKT.

RIJD ME
NAAR FORT
VAUX.
HOEZO?!!
IK BEN
GEEN TAXI!

DAT IS EEN BEVEL!
RIJDEN!

?
!

KUNT U NIET OPLETTEN,
NEE?!

IK ZIT FLINK
IN DE NESTEN!

WAT IS TOCH
DAT LAWAAI?

KOMT U VOOR HET
EERST NAAR VERDUN,
COMMANDANT?
BOUM
BROOM
BROOUM
BROOOM
BROUM
Holgado + Martin

IS HET HIER?
HA NEE, DAT IS HET FORT VAN TAVANNES. IK GA NIET VERDER, WANT ER IS GEEN WEG MEER.

VOOR VAUX MOET U RECHTDOOR, IN DIE RICHTING, STAPPEN.

VEEL MOED, COMMANDANT.
IK ZOU NIET GRAAG IN ZIJN PLAATS ZIJN!

VERDIKKE, WAAR NU HEEN?
DOUAUMONT
DAMLOUP

BENT U VERDWAALD, COMMANDANT?
DE HEMEL STUURT JULLIE! IK ZOEK DE WEG NAAR FORT VAUX.

DAAR GAAN WIJ HEEN, WE HEBBEN WIJN BIJ. VOLG ONS.

U DEED ER GOED AAN OM 'S AVONDS TE KOMEN, COMMANDANT, WANT OVERDAG IS HET ONMOGELIJK. DE MOFFEN VEGEN HET TERREIN VOORTDUREND SCHOON EN...
Holgado + Marko

BRRAOOOM!!!

GODVER-
DOMME!

HET FORT IS NIET VER MEER,
MAAR DE MOFFEN OOK NIET.

WE ZIJN
ER!

HEE!!
MANNEN!

WIE IS
DAAR?!
KLIK!
KLIK!
FRANKRIJK!

AH! DE WIJN!
EEN KOPJE SLA IK
NIET AF...
OVER EEN KOPJE
GESPROKEN, WISTEN
JULLIE DAT ER
VANDAAG EEN NIEUWE
COMMANDANT KOMT?
HOPELIJK IS HET
GEEN ZAK ZOALS
DE ANDER.

GEEF ACHT!
!!

SOLDAAT, BRENG ME NAAR MIJN VERTREKKEN.
GOED, COMMANDANT!
WAT IS DIT VOOR SLAAPZAAL?
EUH, DAT ZIJN DE SOLDATEN UIT DE NABURIGE LOOPGRAVEN...
... ZE ZOEKEN BESCHUTTING TEGEN DE OBUSSEN DIE ALS REGEN OP HEN VALLEN, DUS KOMEN...
DAT IS ONAANVAARD-BAAR! IEDEREEN MOET OP ZIJN POSITIE STAAN. EEN FORT IS GEEN OPVANGTEHUIS.
HET WORDT GEEN LACHERTJE MET HEM.
HIER IS HET, COMMANDANT.
PERFECT.
WAT EEN VRESELIJKE PLEK!
WEK ME STIPT OM ZEVEN UUR. WE HEBBEN NOG VEEL WERK VOOR DE BOEG OM HIER ORDE TE SCHEPPEN.
BEGREPEN, COMMANDANT.
HIJ IS NOG ERGER DAN DE ANDER. WAT EEN ELLENDE.
IK HEB ME VANDAAG TE VEEL INGESPANNEN.
Holgado + Marko

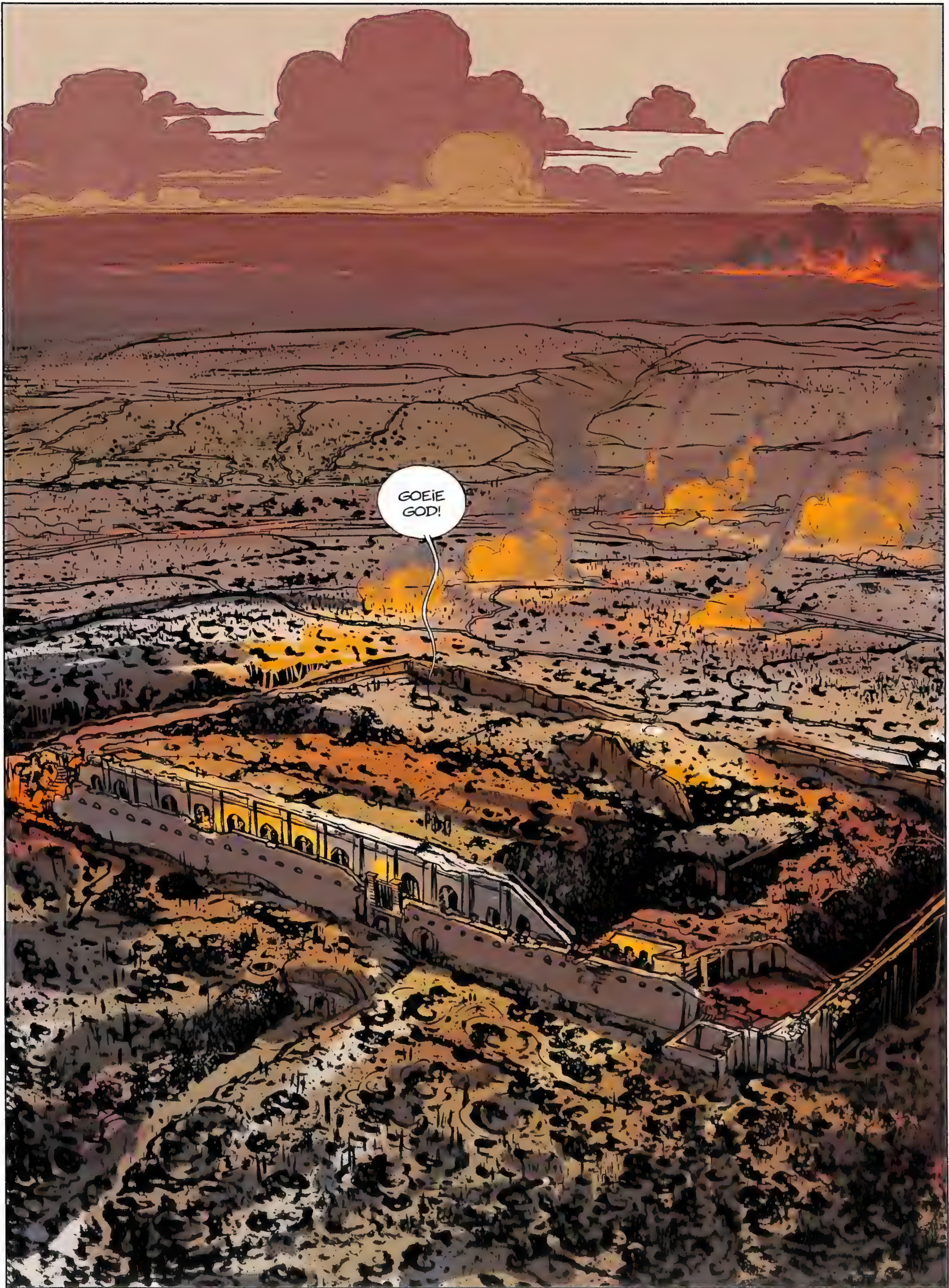

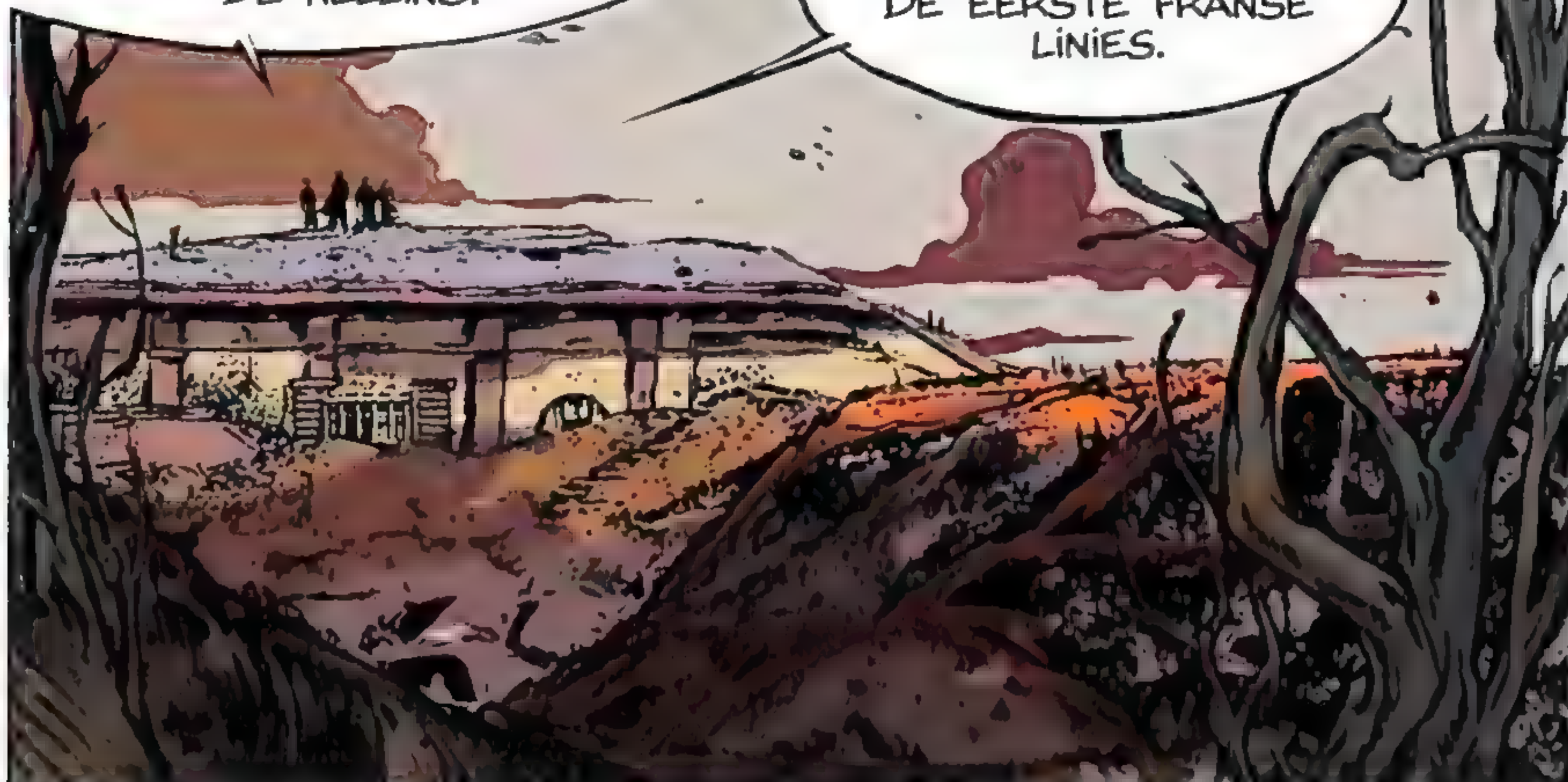
Holgado + Marko

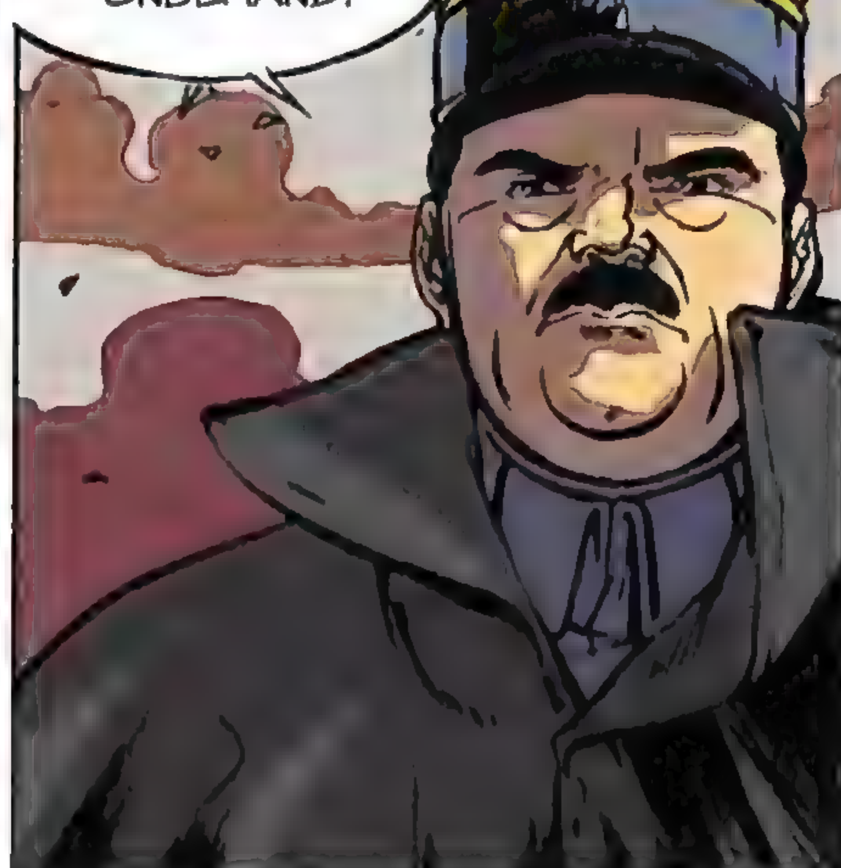

GOEIE GOD!

Holgado + Marko

COMMANDANT, EEN DRINGEND BERICHT VOOR U.

HEREN, GENERAAL MANGIN SLAAGDE ER NIET IN OM HET FORT VAN DOUAUMONT TE HEROVEREN.
WEET U WAT DIT BETEKENT? EEN VAN DE VOLGENDE DAGEN MOGEN WE ONS VERWACHTEN AAN EEN AANVAL.

BAZY, INSTALLEER POSTEN MET MACHINEGEWEREN OP DE TOP VAN HET FORT.

ALIROL, IK WIL WETEN OVER HOEVEEL MANNEN IK BESCHIK.

GIRARD, NEEM EEN VIJFTIGTAL MANNEN EN LAAT HEN ZANDZAKKEN VULLEN.
WE HEBBEN ER VEEL NODIG OM DE INGANGEN EN DE VENSTERS TE BLOKKEREN BIJ EEN AANVAL.

CONTACTEER DE GENERALE STAF VAN HET IIDE LEGER. ZEG HUN ME EEN DRAADLOZE TELEGRAAF TE STUREN.

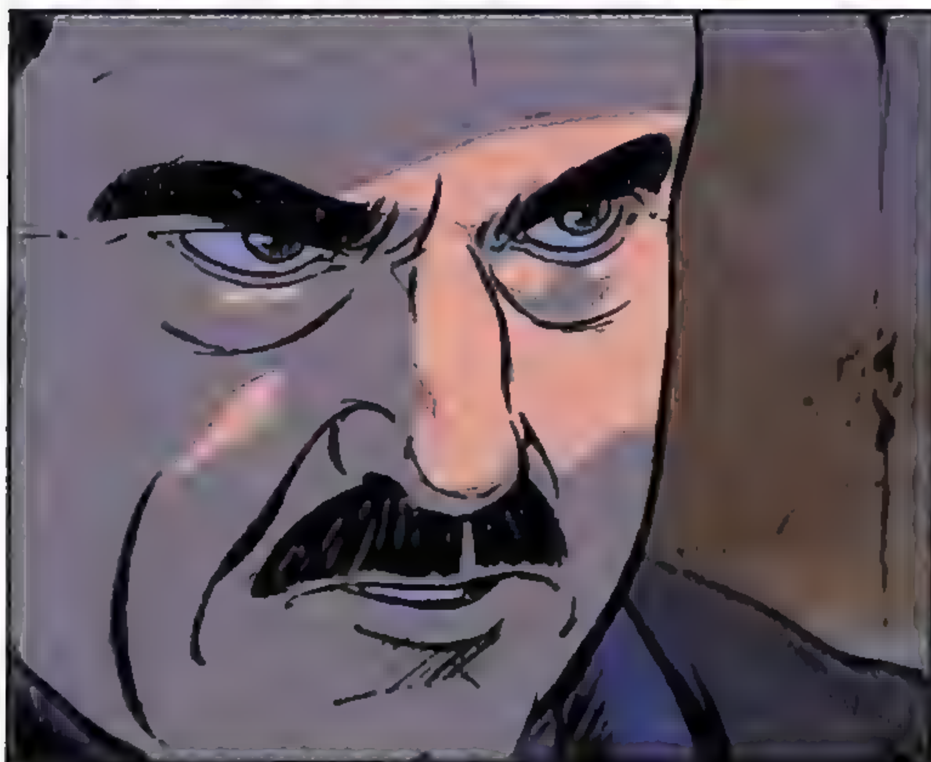

MAAR WE HEBBEN TOCH EEN TELEFOON?

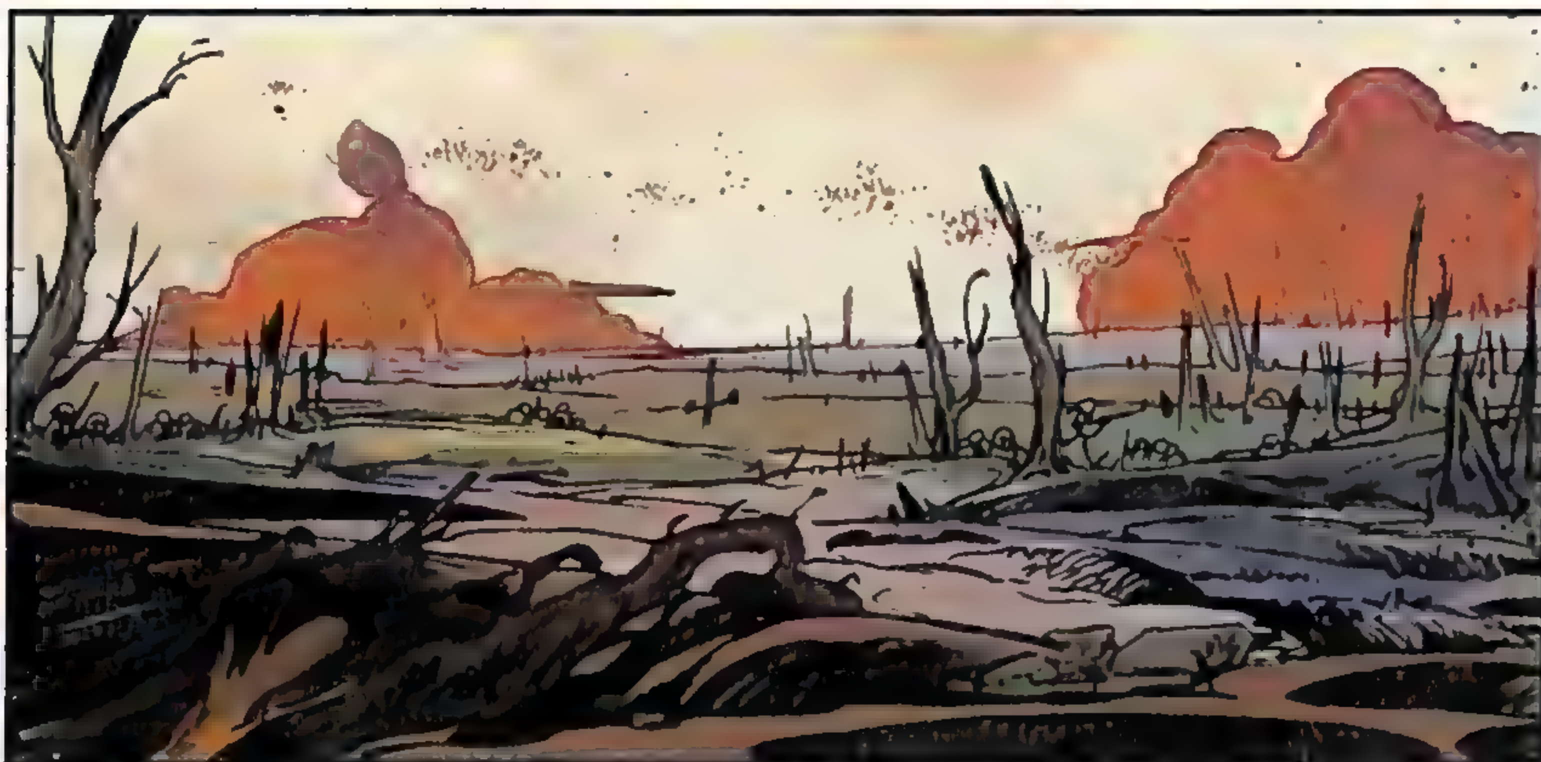

DENKT U ECHT DAT DE VIJAND ONZE BOODSCHAPPEN NIET ONDERSCHEPT ALS ZE ONS OMSINGELD HEEFT?
DAAROM HEBBEN WE DE RADIO NODIG! ZELFS ALS WE GEÏSOLEERD RAKEN, KUNNEN WE IN CONTACT BLIJVEN MET GENERAAL NIVELLE.

RROUU
RROOU
RROUU
ROOU
RROUU
MAAKT U ZICH NIET ONGERUST, COMMANDANT, ZELFS AL WORDEN WE OMSINGELD DOOR DE MOFFEN ZIJN ER NOG ALTIJD MIJN POST-DUIVEN. ZE ZIJN GETRAIND OM...

ROUU
ROOUU
RROOU
ZE ZIJN INDERDAAD GOED GETRAIND!
RROUU
RROUU
ROUU
RROU
!

30 MEI 1916.
BOUM...
BOUM
BOUM

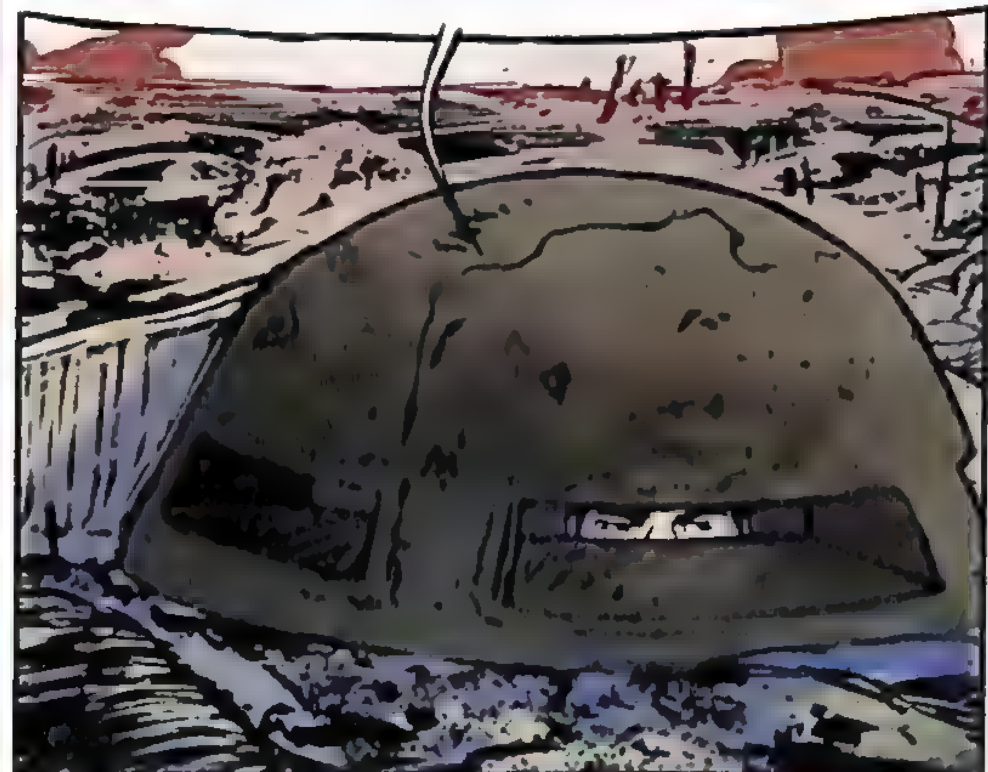

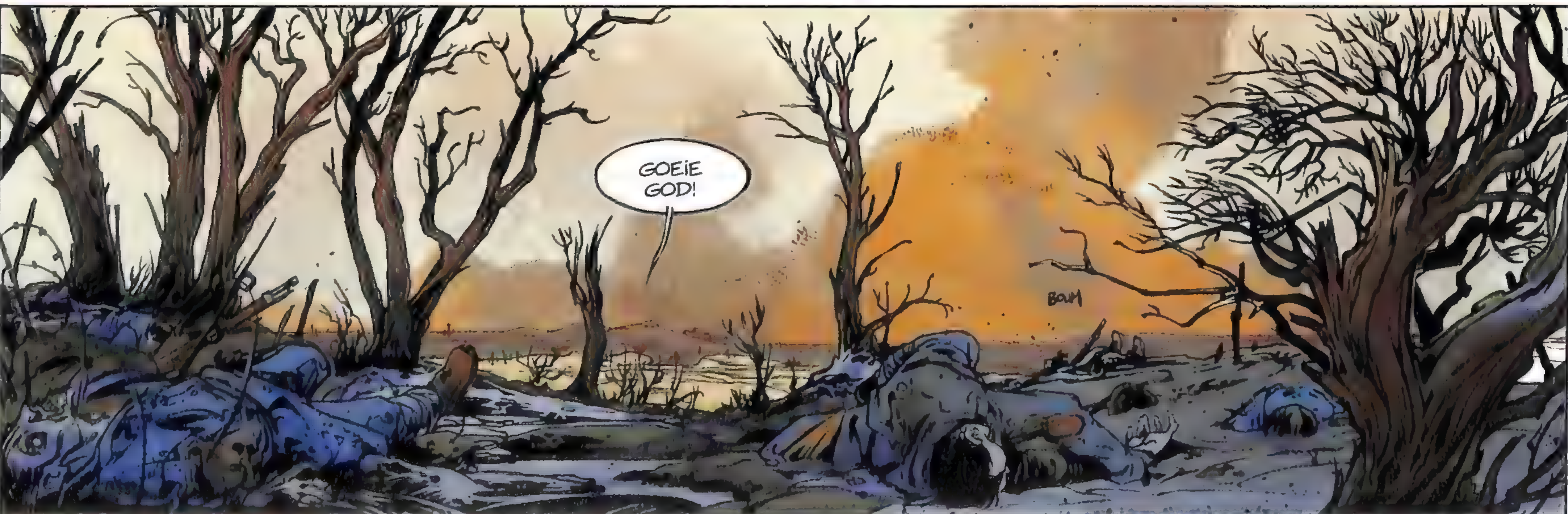

AH! HAD IK MAAR EEN 75-KANON OP HET FORT, DAN ZOU IK ZE ALLEMAAL WEGVAGEN ZOALS BIJ DE OPLEIDING!
JAMMER GENOEG NAM DE COMMANDANT ONS VORIG JAAR DE KANONNEN AF.
HIJ DACHT DAT ZE MEER WAARD WAREN VOOR DE LEGERS TE VELDE DAN ZE HIER TE LATEN STAAN.

ONDERTUSSEN STAAT DE VIJAND BINNENKORT VOOR DE POORTEN VAN HET FORT. IK GEEF ONS GEEN TWEE DAGEN MEER.

AAN ONZE LINKERKANT HOUDEN WE HET NIET LANG MEER UIT IN HET BOS VAN CAILLETTE, EN HET GAAT DAN ONVERMIJDELIJK VERDER NAAR ONZE RECHTERKANT, IN DAMLOUP. BINNEN DE KORTSTE KEREN ZIJN WE OMSINGELD.

BOUM
MAAR WAT IS TOCH DIE VERSCHRIKKELIJKE STANK?
BOUM

ER ZIJN OVERAL DODEN, LIJKEN IN ONTBINDING.
ZOLANG HET KOUD IS, GAAT ALLES GOED, MAAR OP ZONNIGE DAGEN...
BOUM
BOUM

GOEIE GOD!
BOUM
Holgado + Marko

FZZZZ
FIZZZZZZ...
BOUM
BOUM
BOM
BOUM

BOOM
IK BEGRIJP HET NIET, ZE SCHIETEN ACHTER ONS.

ZE ZIJN ONS AAN HET INSLUITEN DOOR ONZE AANSLUITINGEN AF TE SNIJDEN. WE ZIJN BINNENKORT AAN ONSZELF OVERGELEVERD.

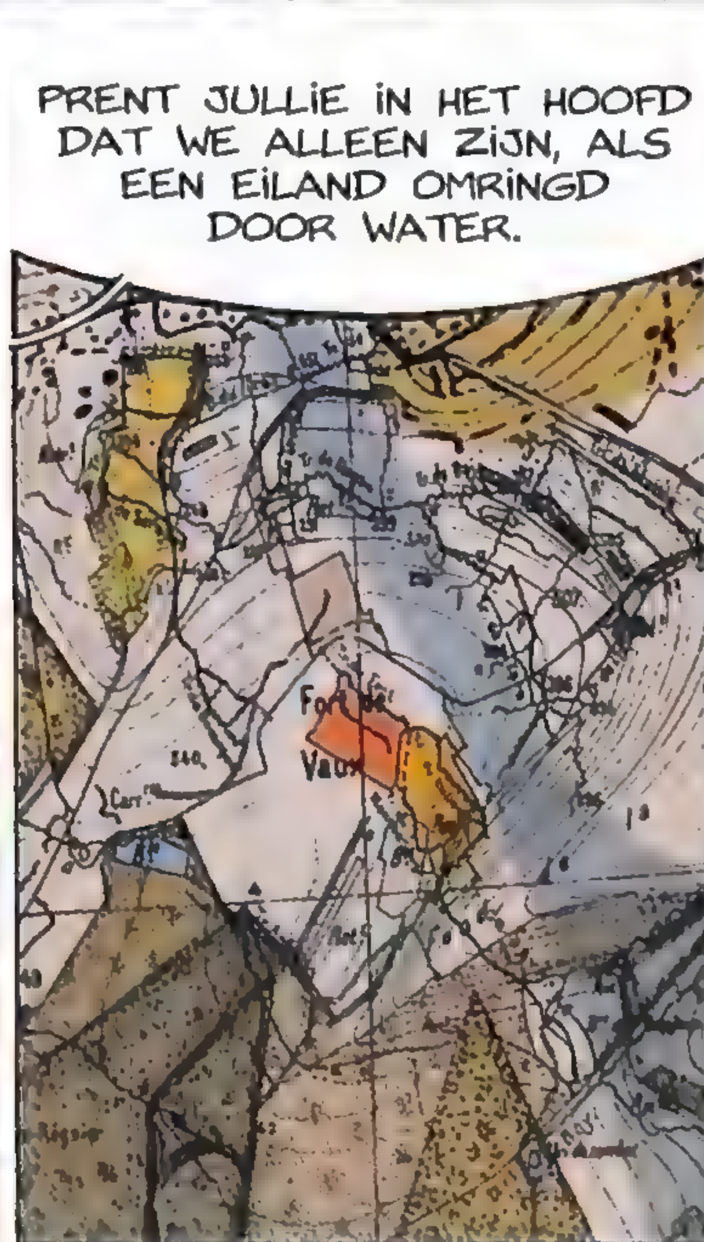

HEREN...
BOOM
... HET IS TIJD OM DE BELEGERING VOOR TE BEREIDEN.
HEBBEN WE AAN ALLES GEDACHT?

WE HEBBEN MEER DAN VOLDOENDE MANNEN OM ONS TE VERDEDIGEN. DE SOLDATEN VAN DE EERSTE LINIES TREKKEN ZICH ALLEN TERUG NAAR HET FORT WAAR ZE BESCHERMING HOPEN TE VINDEN.
HUM... TE VEEL MANNEN ZIJN NIET GOED VOOR EEN BELEGERING.
BOOM
BOOM

WE MOETEN ZE ETEN EN DRINKEN KUNNEN GEVEN.

OP DAT GEBIED ZIJN WE VOORBEREID. WE BESCHIKKEN OVER MEERDERE TONNEN CONSERVENBLIKKEN EN EEN WATERTANK MET 5.000 LITER.

BOOM
DAT MAAKT NIETS UIT. DIE RESERVES ZIJN VOORZIEN VOOR EEN GARNIZOEN VAN MAXIMAAL 300 MANNEN, EN NIET VOOR DUBBEL ZOVEEL.
BOOM

PRENT JULLIE IN HET HOOFD DAT WE ALLEEN ZIJN, ALS EEN EILAND OMRINGD DOOR WATER.

BOOM
BOOM
IS ONZE TELEFOONLIJN AL VERNIETIGD DOOR HET BOMBARDEMENT?
BOOM
WE KRIJGEN BINNENKORT GEEN BEVELEN EN GEEN BEVOORRADING MEER EN WE WETEN NIET WAT ER VOLGT.
Holgado + Marko

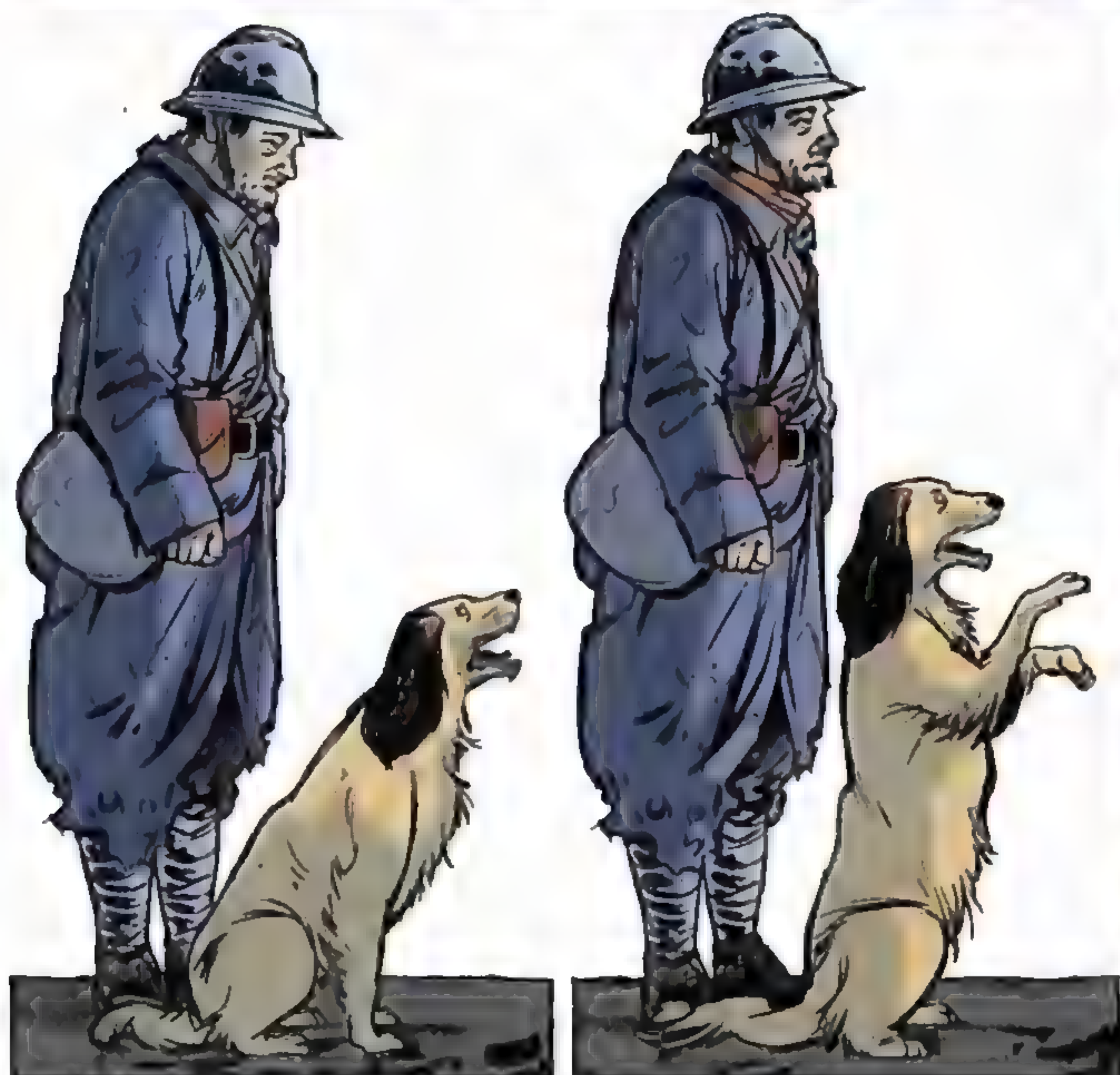

Holgado + Marko

ONMOGELIJK!

WE MOETEN ERAAN DENKEN OM HET WATER EN HET VOEDSEL TE RANTSOENEREN.

HIJ EET NIET VEEL, HIJ IS MET WEINIG TEVREDEN EN IK ZAL HEM VOEDEN VAN MIJN RANTSOEN...
GA MOOI ZITTEN VOOR DE COMMANDANT...

HIJ HOORT BIJ HET PELOTON, HIJ HEEFT DRIE MAANDEN DIENST.

VERTEL MIJ WAT!

WEL, HOE HEET JIJ?

HIJ HEET MARKIES, MAAR WE NOEMEN 'M OOK KIKI.

DAG KIKI!

GOED, ZO'N LOOPGRAAF-SOLDAAT MOGEN WE IN GEEN GEVAL TERUGSTUREN.
HOUD 'M, MAAR IK WIL HEM NIET ZIEN OF HOREN!

BEDANKT, COMMANDANT.
BOUM
BOUM
BOOM
BOOM
Holgado + Marko

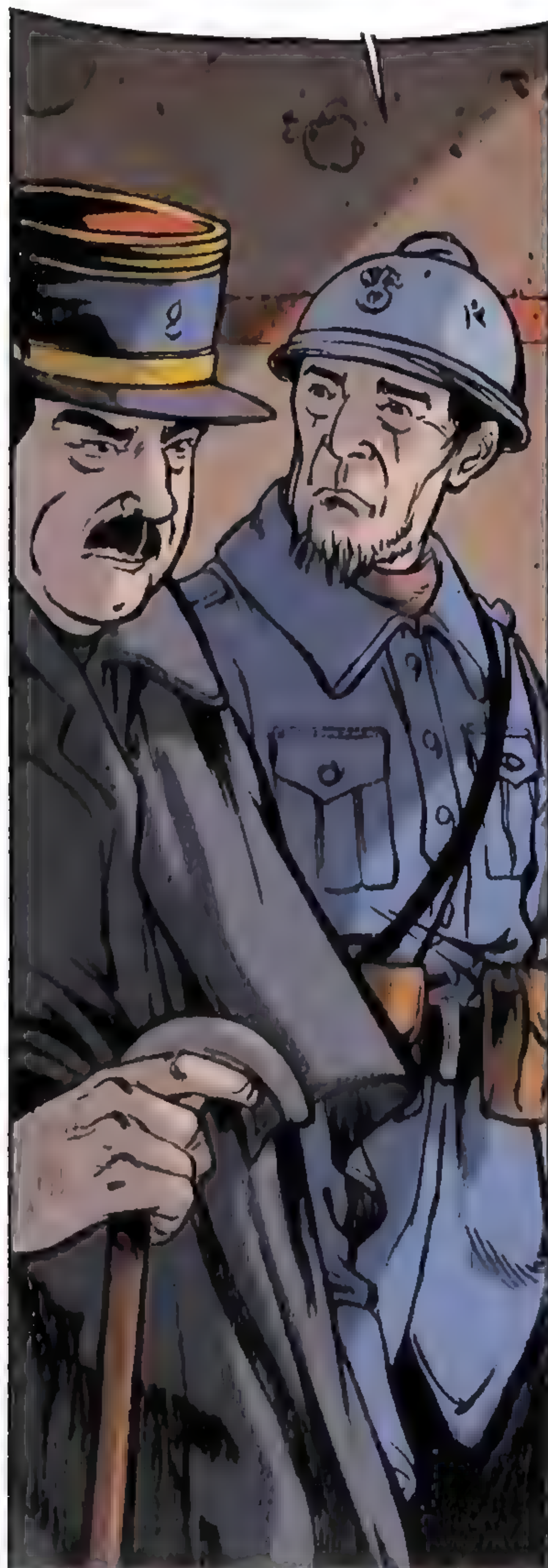

Holgado + Marko

BOOM

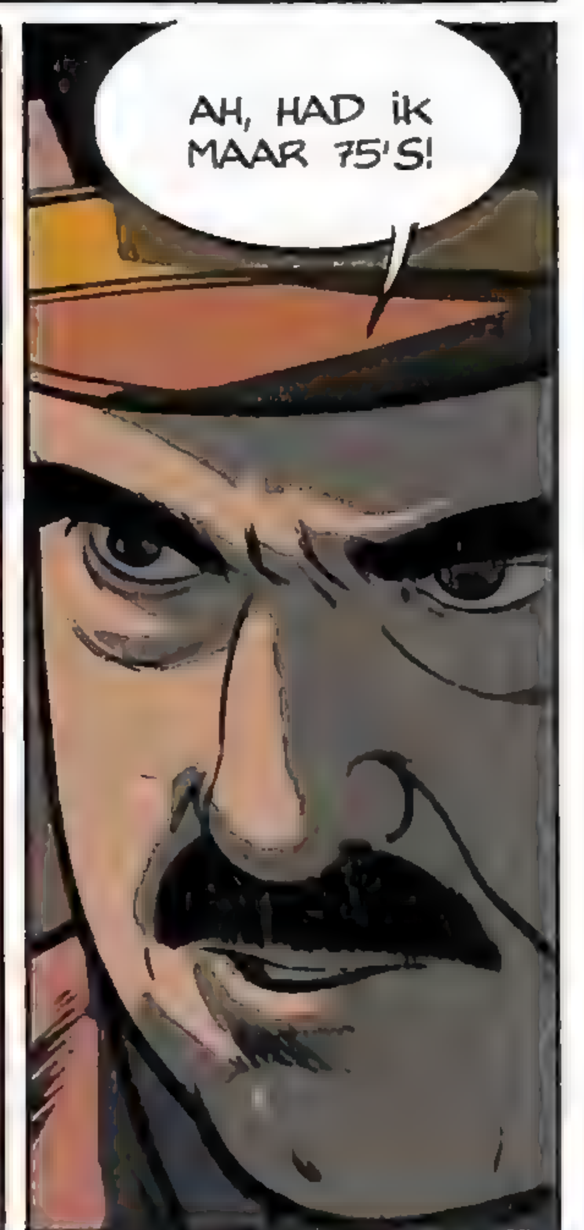
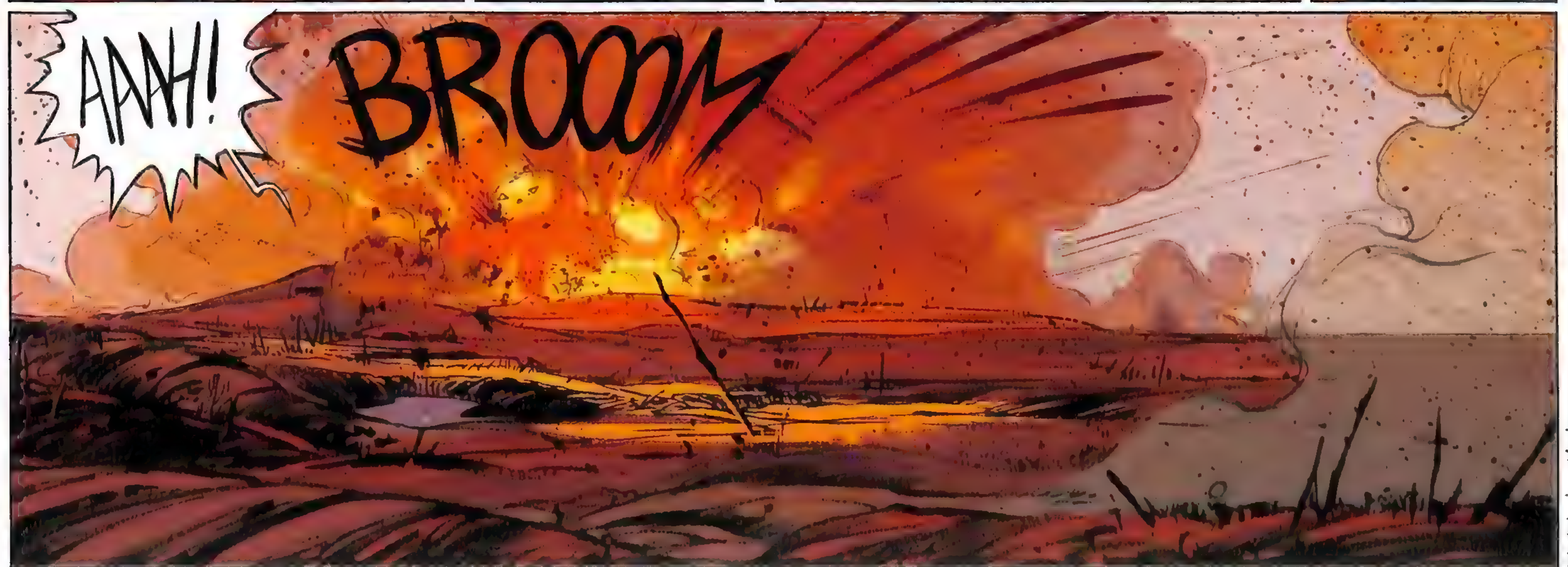
BOOM

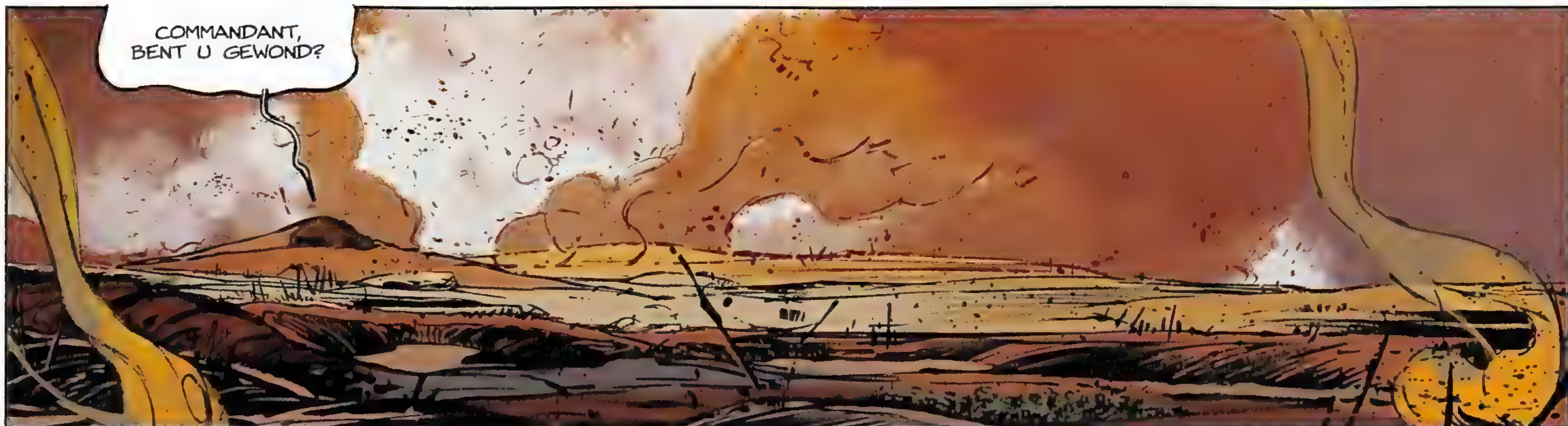
Fiiiiiiiiiii
FIIII
BOOM
BOOM

BOOOM!!
BOOM

HET IS ZOVER!

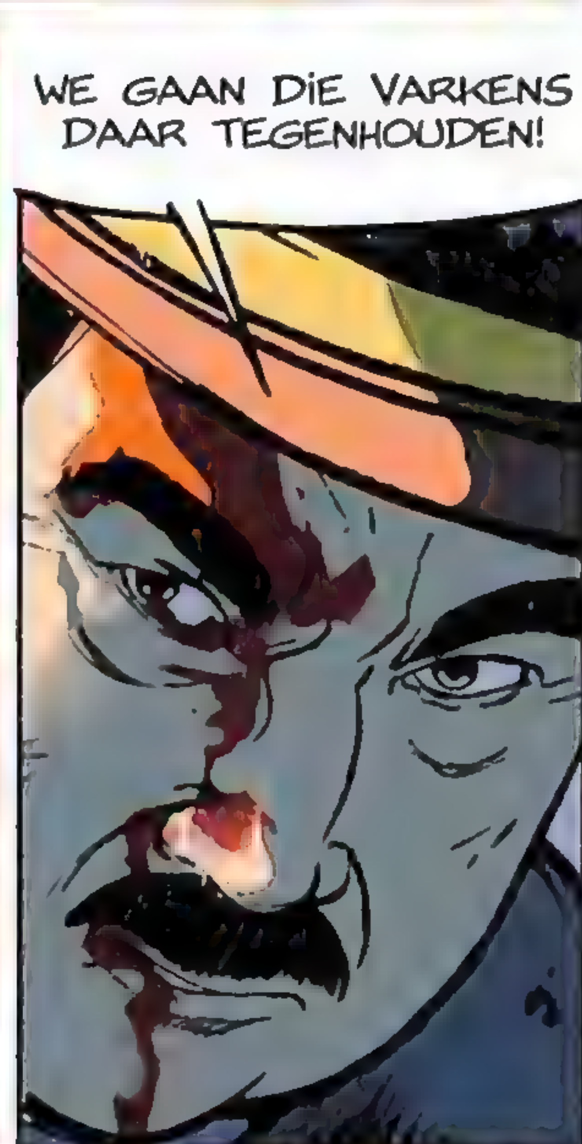

MAAR WAAR BLIJFT ONZE ARTILLERIE IN HEMELSNAAM?!

AH, HAD IK MAAR 75'S!

AAAH!
BROOOM
Holgado + Marko

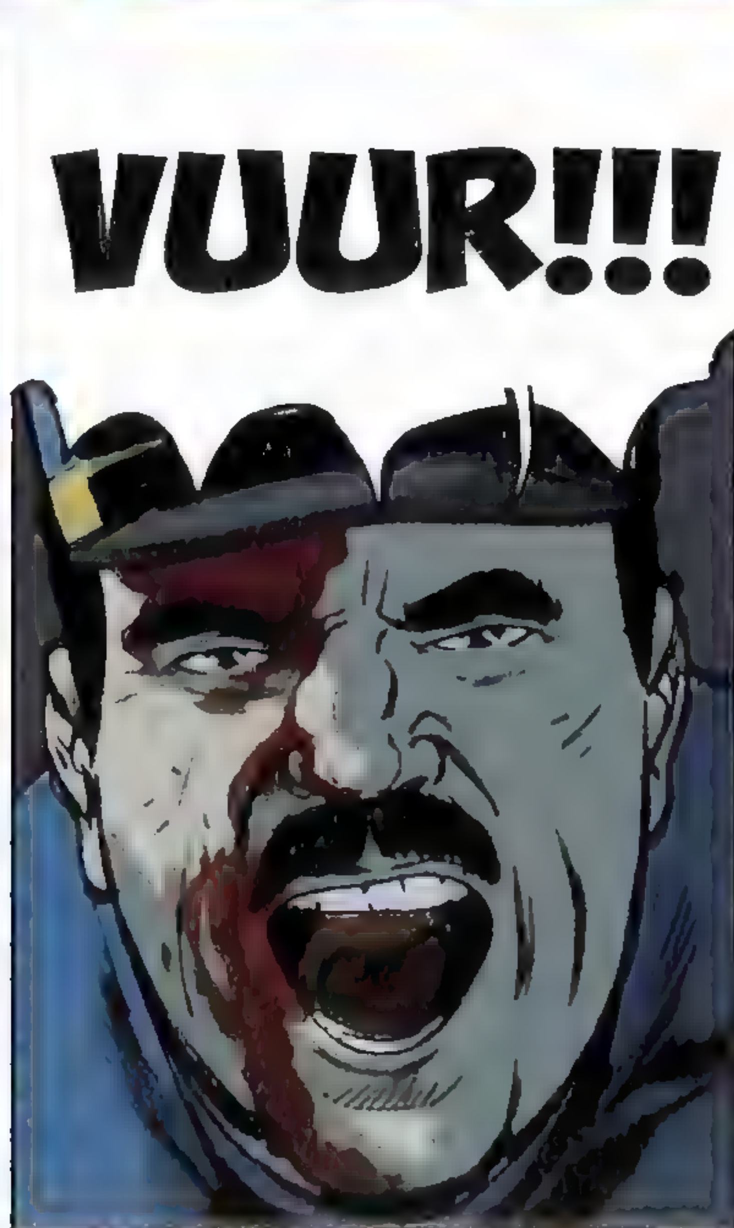

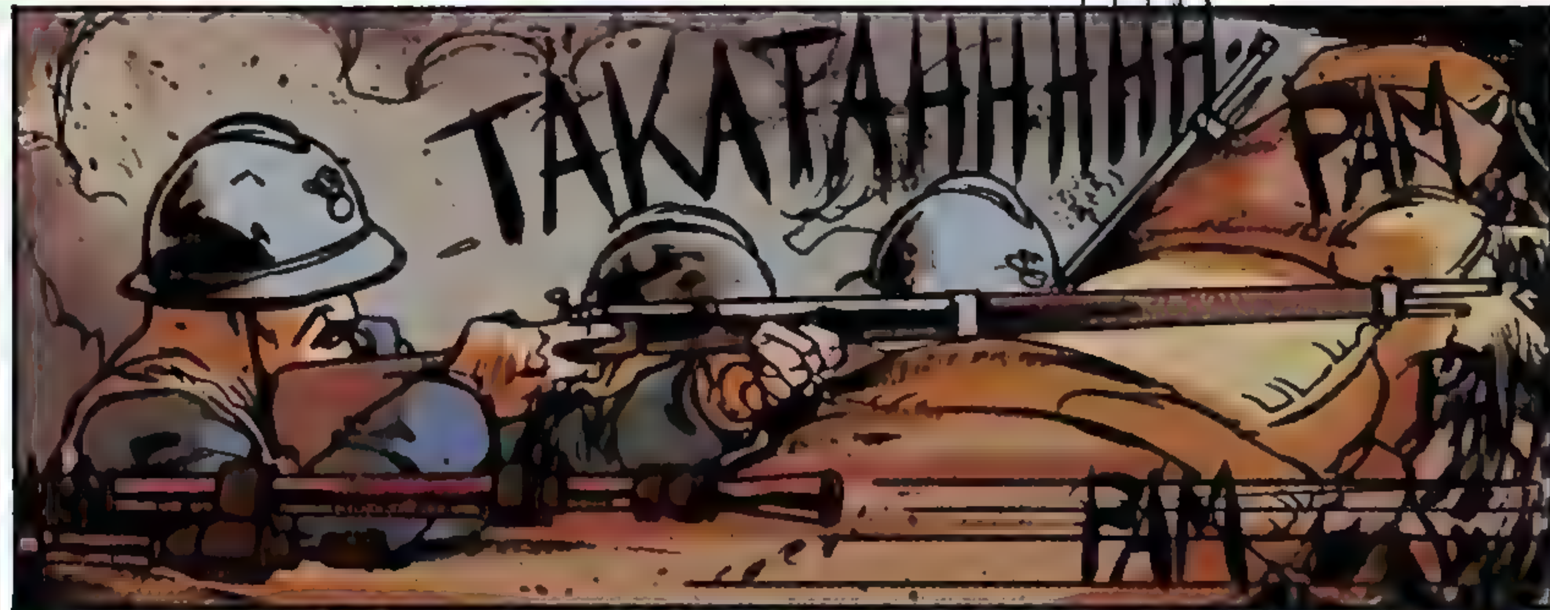

Holgado + Marko

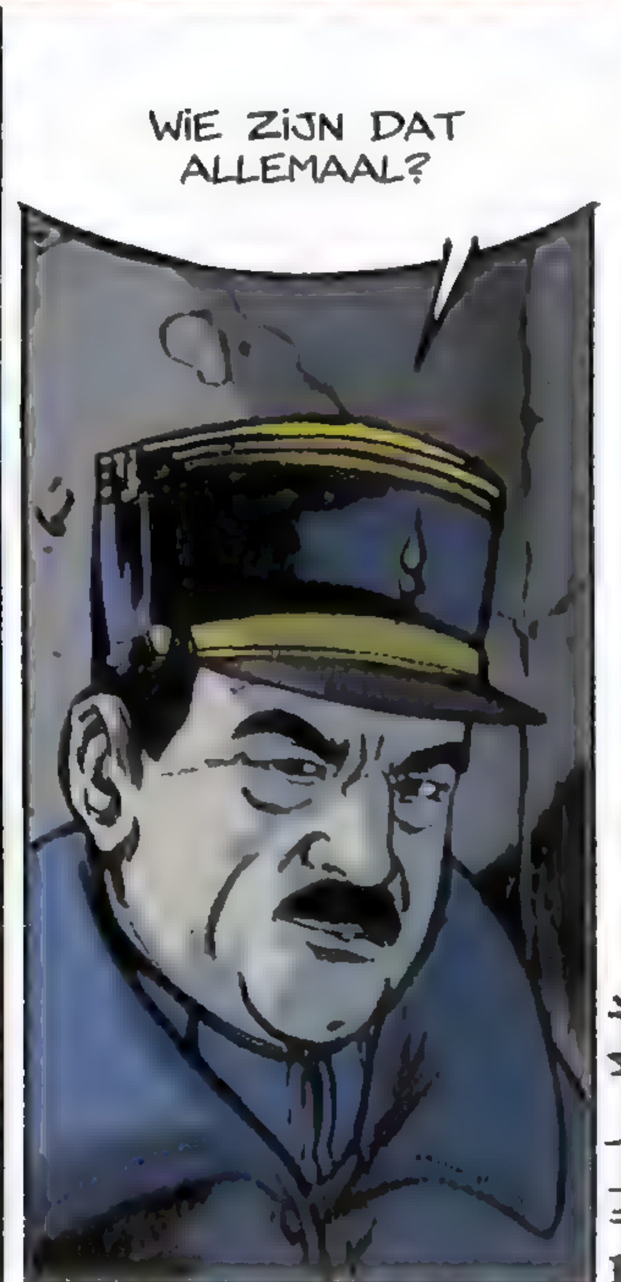

*TERUG!!! SNEL! TERUG!

HET ZIJN OVERLEVENDEN VAN HET 101DE. WE KUNNEN HEN TOCH NIET TEGENHOUDEN OM HIER TE KOMEN SCHUILEN?
ZE MOETEN ZOMETEEN WEG. WE ZIJN HIER MET TE VEEL.

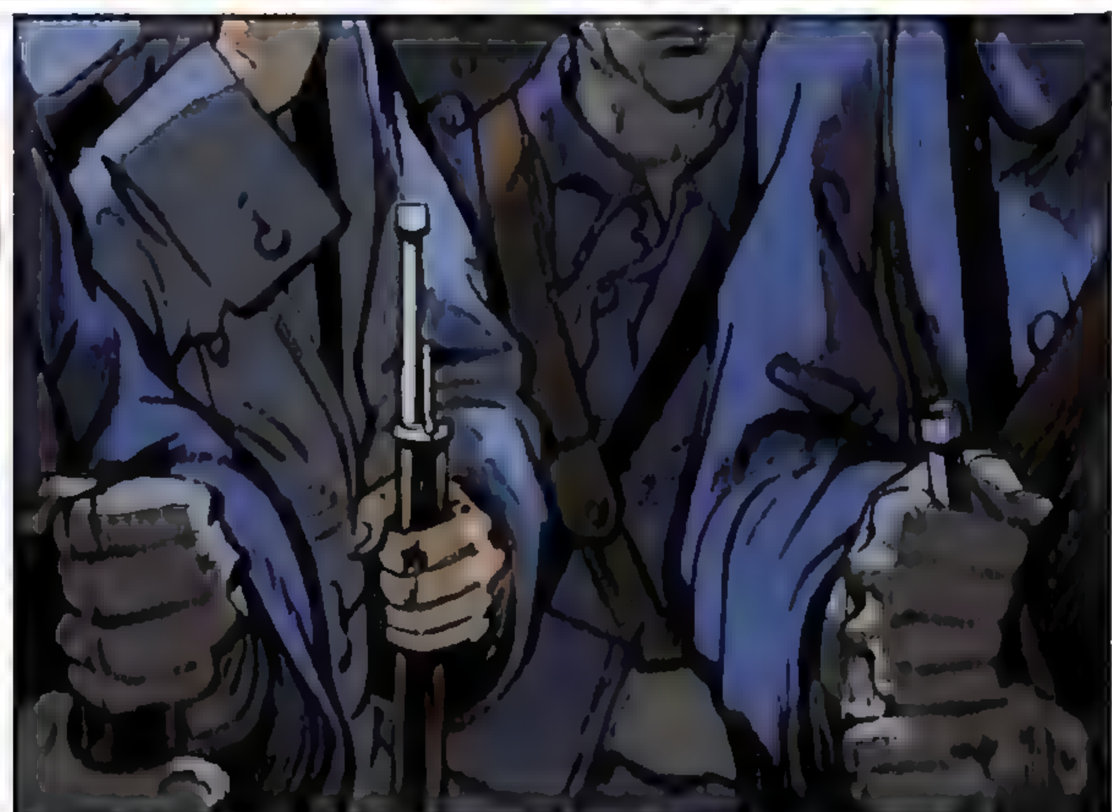

BRAOOUMM
DIT IS GEEN FORT MEER, MAAR EEN STATIONSHAL!

GOED, ZE KUNNEN BLIJVEN. MAAR ZODRA HET WEER RUSTIG IS, MOETEN ZE NAAR DE TWEEDE FRANSE LINIE.

BOM
BROUM
BROOM
BROM
BOM

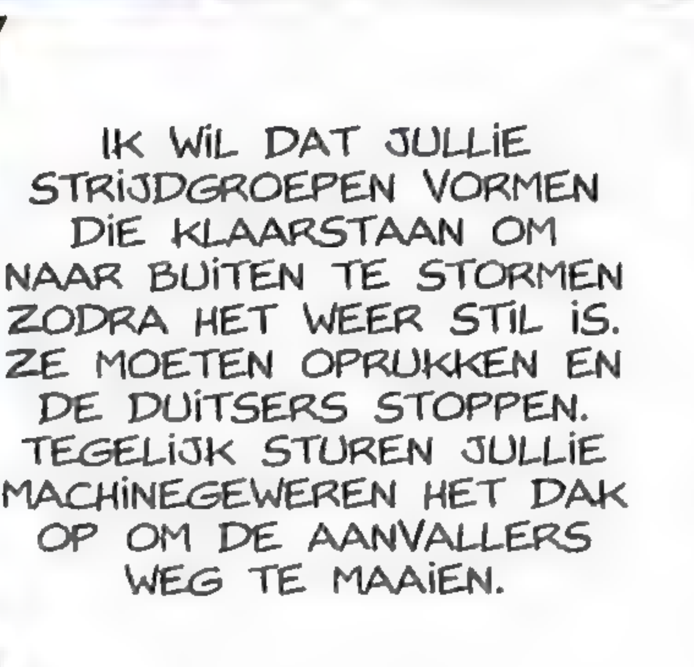

HEREN, WE MOETEN ONS VOORBEREIDEN OP HET ERGSTE. ZOLANG ZE ONS BOMBARDEREN, GAAT HET GOED...
ALLES GAAT GOED... DAT IS MAKKELIJK GEZEGD!
HET IS ZWAAR GESCHUT, VAN EEN 380!
ZE SPAREN ONS NIET, DE SMEERLAPPEN!

ALS HET BOMBARDEMENT OPHOUDT, IS DAT HET TEKEN VAN DE AANVAL. ER VALT DAN GEEN MINUUT TE VERLIEZEN OM ONS NIET DOOR DE VIJAND TE LATEN UITSCHAKELEN.

IK WIL DAT JULLIE STRIJDGROEPEN VORMEN DIE KLAARSTAAN OM NAAR BUITEN TE STORMEN ZODRA HET WEER STIL IS. ZE MOETEN OPRUKKEN EN DE DUITSERS STOPPEN. TEGELIJK STUREN JULLIE MACHINEGEWEREN HET DAK OP OM DE AANVALLERS WEG TE MAAIEN.

ALS WE HEN TERUGDRINGEN, HEBBEN WE WEER EEN DAG RESPIJT... MISSCHIEN VOLDOENDE TIJD OM ONZE RADIOVERBINDING TE HERSTELLEN.

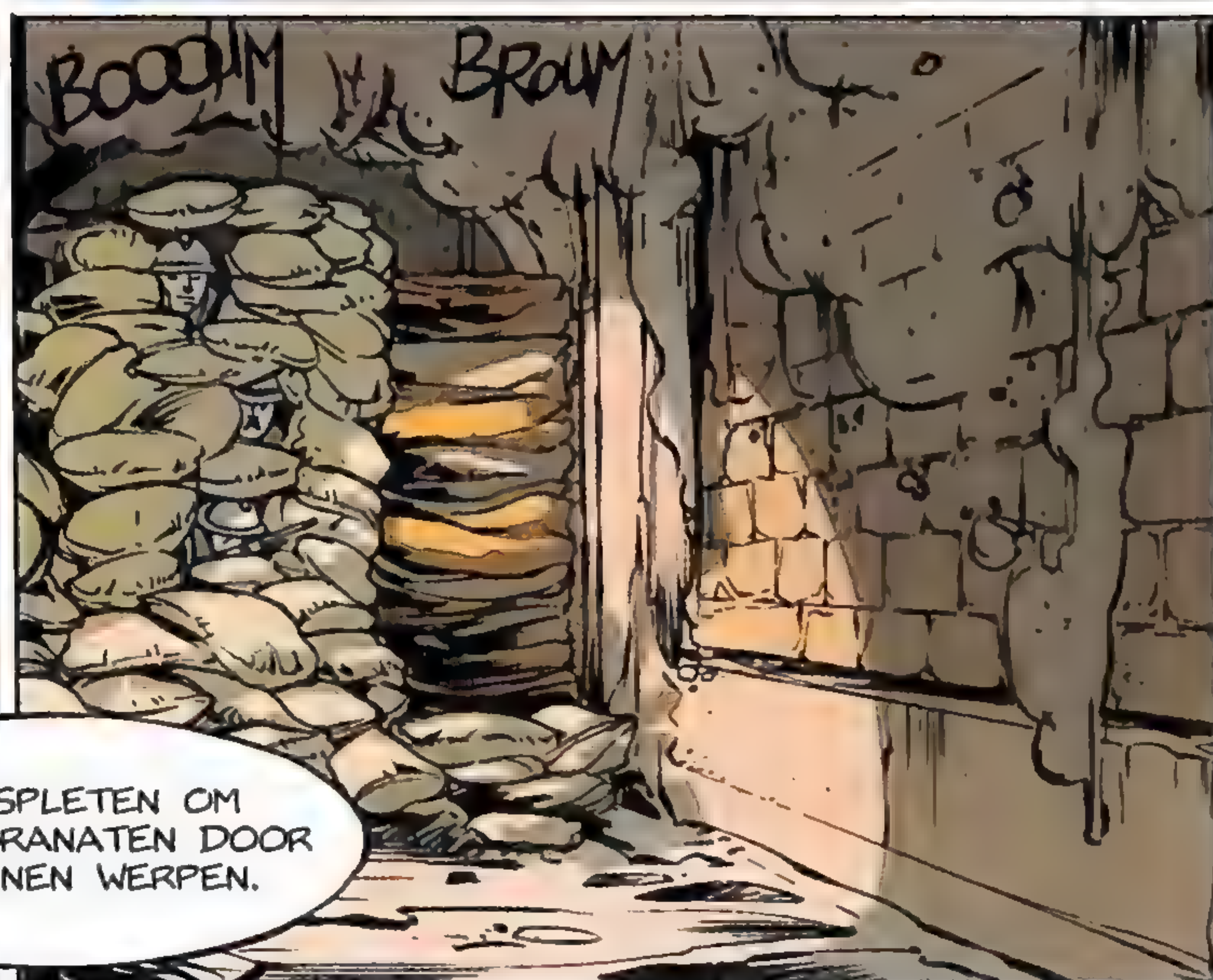

EN ALS WE HEN NIET TEGENHOUDEN?

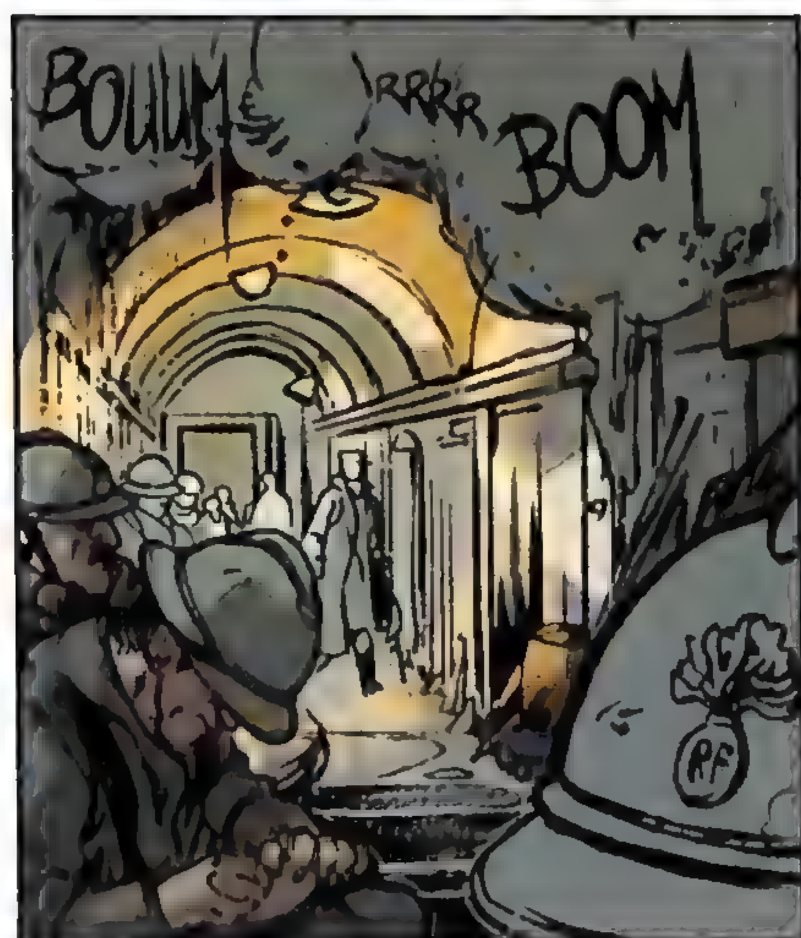

Holgado + Marko

BRAOM
BOM
U HEBT GELIJK. WE MOGEN ONS NIET LATEN VERRASSEN. WE MOETEN REKENING HOUDEN MET ELKE MOGELIJKHEID.

WERP EEN VERSPERRING OP MET ZANDZAKJES VOOR ALLE IN- EN UITGANGEN VAN HET FORT.

ZORG VOOR EEN OPENING OM EEN MACHINEGEWEER OP TE STELLEN...

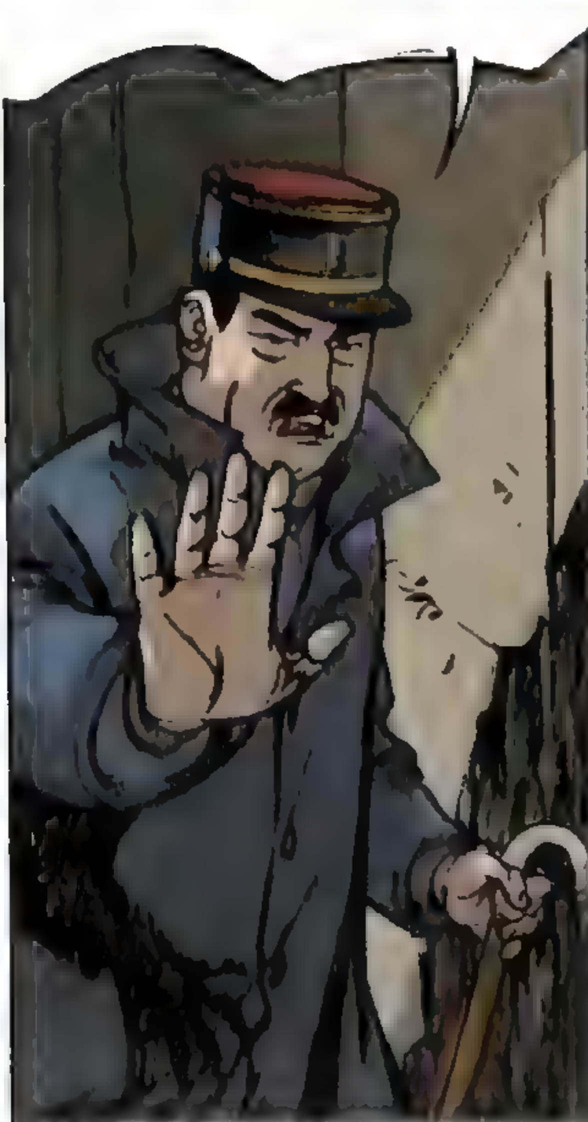

BOOOUM
BROUM
... EN SPLETEN OM ER HANDGRANATEN DOOR TE KUNNEN WERPEN.

BOUUM
RRRR
BOOM

HALLO? IS DAAR IEMAND?

?

COMMANDANT, KAPITEIN TABOUROT VAN HET 142STE. IK KOM U DE TOELATING VRAGEN OM MIJN MANNEN VANNACHT ONDERDAK TE GEVEN. HET GAAT ER LELIJK AAN TOE BUITEN, GELOOF ME!

AH NEE, ZEG! GENOEG! MIJN FORT IS GEEN HERBERG.

JULLIE TAAK BESTAAT UIT HET HOUDEN VAN DE LINIE EN...

EEN STOEL, SNEL!

*GODVERDOMME!

2 JUNi,
'S OCHTENDS.
BRROOOMM
BOM
BROOM
WOOAFF WOOAF
BROOM

BRROOM BROOM
WOOMM
WOOMM
WOO

BROOM
BOQUM
WOOOAF
WOOAF

BRROUM
BOM
WOUAF

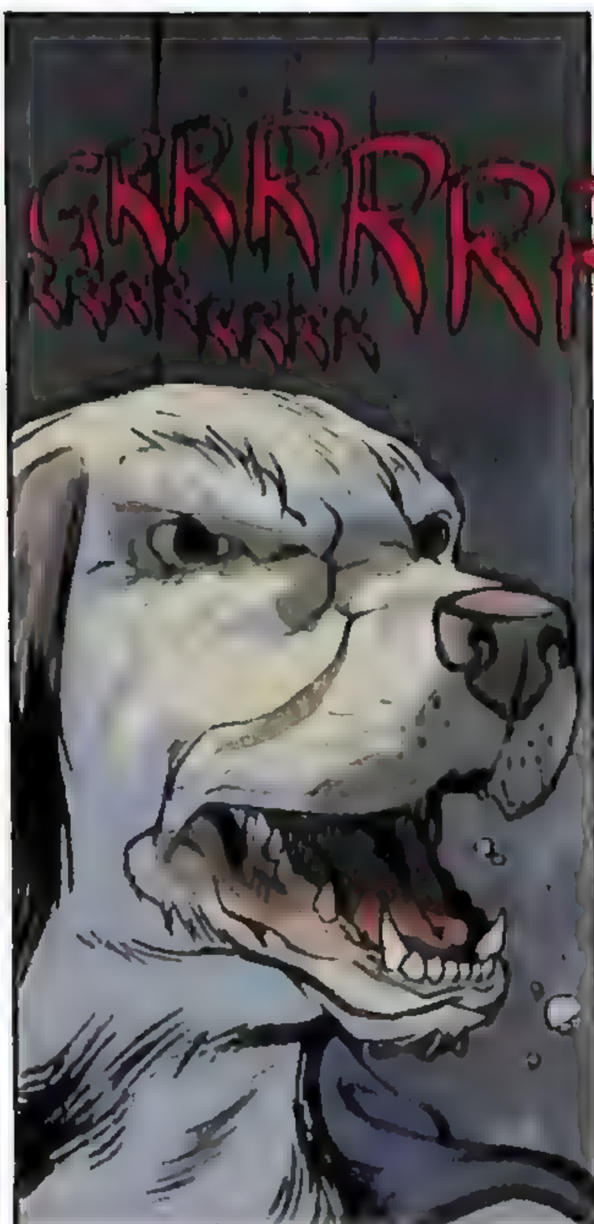

JIJ BENT NIET BANG, KIKI.

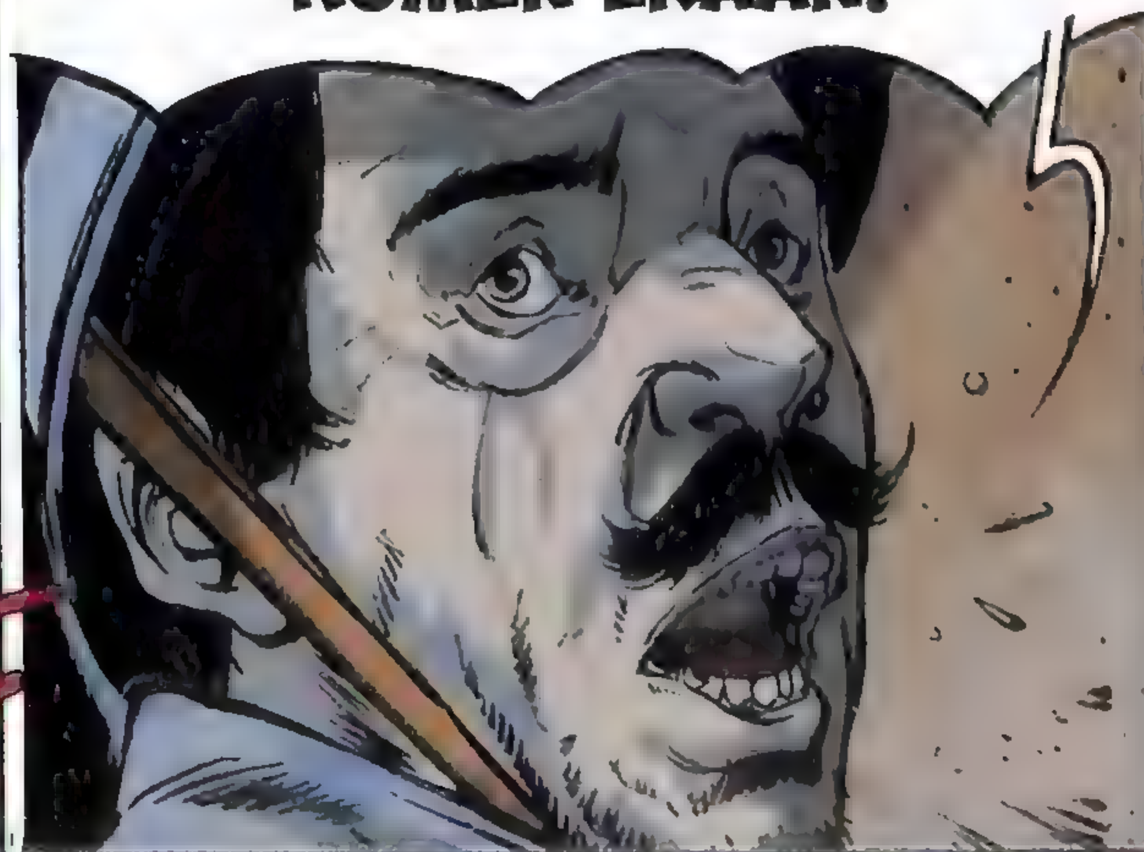

BEN IK DOOF GEWORDEN? IK HOOR NIETS MEER!

HET LIJKT WEL AFGELOPEN, COMMANDANT.

GRRRRRRR

WOOAF
WOF
WOUAF

TE WAPEN, SNEL!
KLIM OP HET DAK, KOM UIT DE GANGEN. DE MOFFEN KOMEN ERAAN.

AAAAAHH!
AAAAAAAAAHHHHHHH!!!...

BLIJF DAAR NIET, COMMANDANT, WE HOUDEN ZE TEGEN!

DE MOFFEN MOGEN HIER NIET KOMEN!

Holgado + Marko

BOOM

BOM

BOM

VUUR!

PAW

PAW

PAW

TAKATAKATAAHHHHHHHHH...

BOUW HIER EEN ANDERE MUUR MET ZANDZAKKEN.
ZE KOMEN TERUG EN WE MOETEN EEN TERUGVALPOSITIE VOORZIEN. ONZE ENIGE KANS IS HUN ZOVEEL VERLIEZEN TOE TE DIENEN DAT ZE HET OPGEVEN OM ONS AAN TE VALLEN.

TAKATAHHHH...!

BOM

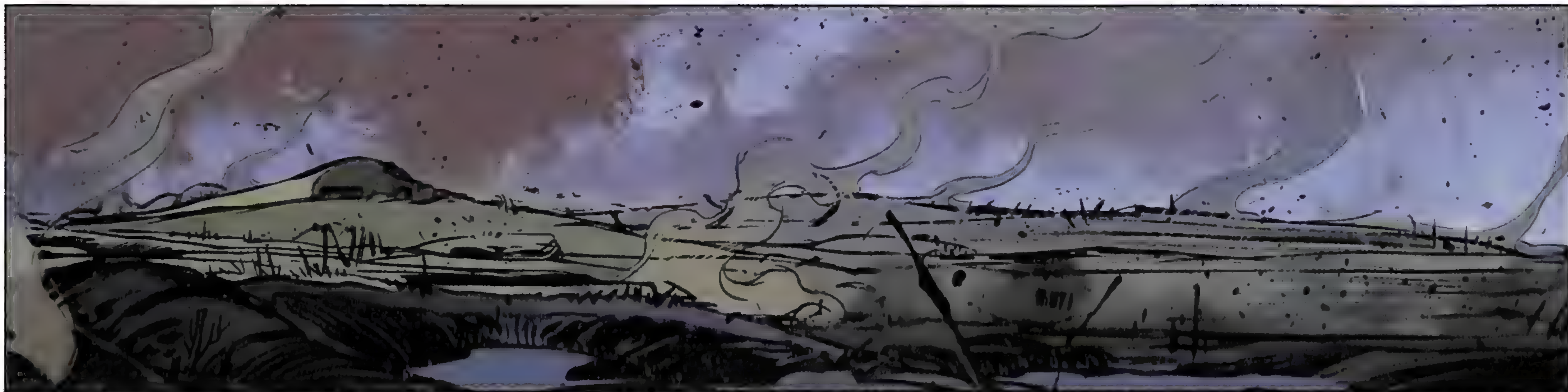
AAN DE NOORDOOST-INGANG GING HET ER HEET AAN TOE. WE HEBBEN ER VERSCHEIDENE MUREN GEBOUWD. DIE HOUDEN HET WEL!

DAT GELDT OOK VOOR DE TRAP DIE NAAR DE TOP VAN HET FORT LEIDT. DE DUITSERS BEZETTEN DE BUITENKANT, MAAR ZE KOMEN NIET BINNEN.

GEEF JULLIE OFER, BESTE FRANZEN! JULLIE SIJN OMSINGULD!

TAKATAHH

SEHR GUT! DAN WORDEN JULLIE GEFUSILEERD!

ZO, ER IS DUS GEEN KANS OM TE ONTSNAPPEN, OM ONS TE BEVOORRADEN, NOCH OM ONZE SITUATIE KENBAAR TE MAKEN AAN GENERAAL NIVELLE. WE ZITTEN ALS RATTEN IN DE VAL.

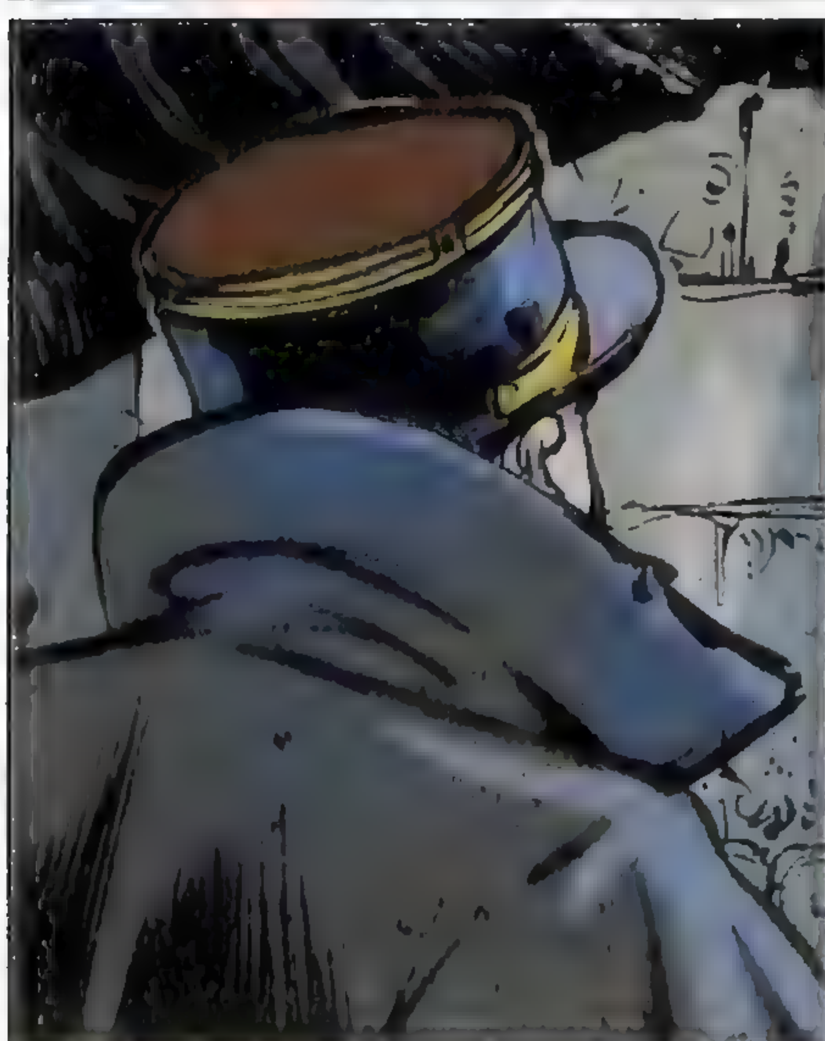
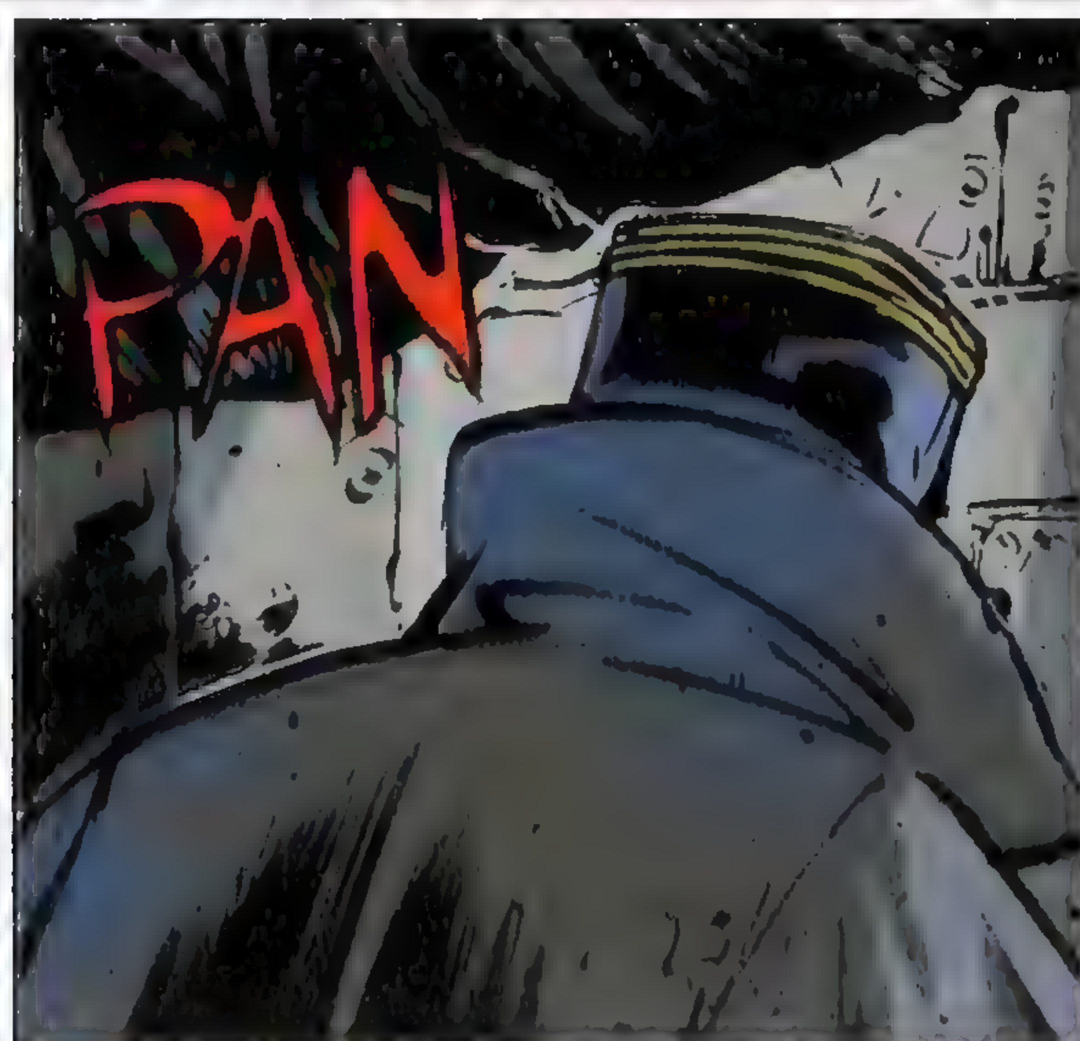
WE KUNNEN HET NOG ENKELE WEKEN UITHOUDEN, ZOWEL WAT MUNITIE ALS MONDVOORRAAD BETREFT. TOT DAN KOMT ER MISSCHIEN EEN TEGENAANVAL.

DAT IS HEEL JUIST, MAAR ER KOMT GEEN HULP ALS ZE NIET WETEN DAT WE VERZET BIEDEN. DE TELEFOON IS AFGESNEDEN. WE MOETEN DUS EEN ANDER MIDDEL VINDEN OM SOUILLY TE WAARSCHUWEN, MAAR HOE?

RRROUW
RRROO

GOEIE GOD, MAAR JA!
SOLDAAT, UW DUIVEN ZULLEN ONS HET LEVEN REDDEN!

VOORUIT, ZOEK JE DUIVENTIL IN VERDUN.

EIN TAUBE!*

PAN

HIER, EEN NIEUWE BOODSCHAP. LAAT BIJ VALAVOND EEN ANDERE DUIF LOS. DIE ZAL MINDER OPVALLEN.

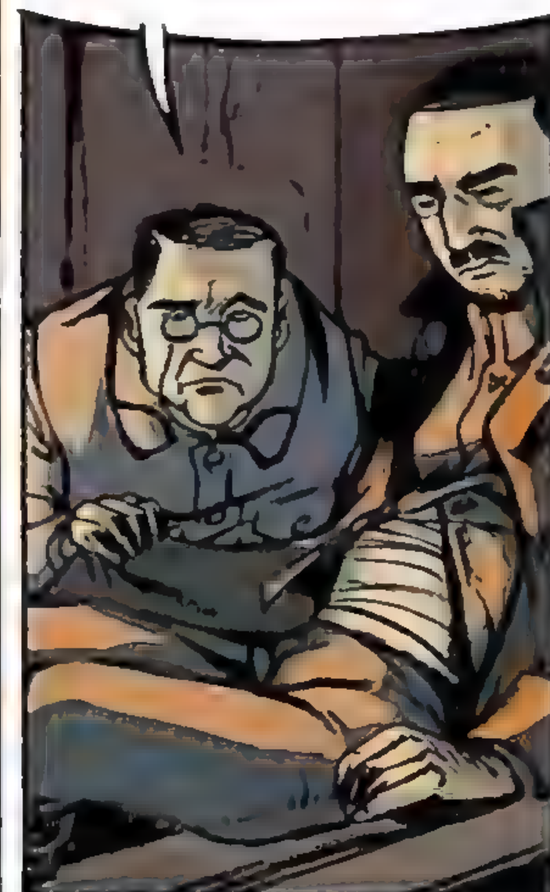
COMMANDANT, WAT HEBT U?

* EEN DUIF!

WEL WEL, BLIJKBAAR HIELD JE EEN SOUVENIR OVER AAN DE KOLONIES?

IK VOEL DE KOORTS AL ENKELE DAGEN OPKOMEN. MAAR IK MAG NIET ZIEK WORDEN, IK MOET...
KALM, IK DIEN U WAT KININE TOE. ER VALT NIET VEEL ANDERS TE DOEN TEGEN MALARIA, WANT U WILT TOCH NIET RUSTEN. MAAR...

MAAR?

U HEBT EEN OUDE BUIKWONDE. WAT DOET U HIER IN PLAATS VAN TE REVALIDEREN?

ER WAREN VRIJWILLIGERS NODIG... HET IS OORLOG, HOOR!

HOELANG WAS IK BEWUSTELOOS?
EEN UURTJE.

VRIENDEN!
WEES GERUST, DE VIJAND HEEFT DE MIDDELEN NIET OM ONS TE VERSLAAN.
OVER ENKELE UREN, ENKELE DAGEN TEN LAATSTE, KOMT ER EEN FRANSE AANVAL...

DE VIJAND MOET EN ZAL HET OPGEVEN.

OMDAT WE MOETEN VECHTEN ALS MOLLEN, PROBEREN WE BETER GOEDE MOLLEN TE ZIJN!
WE WORDEN HET GEZWEL OP DE DUITSE LINIES!
IK ZET MOLLEN-VALLEN IN MIJN TUIN. EN IK DOOD HEN!

COMMANDANT, IK WIL NIET VERVELEND ZIJN, MAAR WE HEBBEN NIETS MEER TE DRINKEN EN OMDAT ER VANDAAG GEEN BEVOORRADING KOMT...

IK ZORG ERVOOR, SOLDAAT.
Holgado + Marko

BRAOOM!!
BRAOOM
BROOAUM
BRROOM

3 JUNI 1916.
EVEN SAMEN-VATTEN!
WE DRONGEN DE VIJAND OM 4 UUR VANMORGEN TERUG, DAARNA OM 13 UUR EN NOG EENS OM 16 UUR.

ZE HOUDEN ONS DE HELE TIJD ONDER DRUK.

UITERAARD WISSELEN ZE ELKAAR AF. ZE ZIJN NOG ALTIJD FRIS.

DAT IS HET PRINCIPE VAN EEN BELEGERING. ZE BIJTEN ONS, ZE BREKEN HUN TANDEN, MAAR ZE BEGINNEN OPNIEUW EN LATEN ONS NIET MEER MET RUST.
VERTEL LIEVER WELKE MAATREGELEN WE MOETEN TREFFEN.

WE TELLEN AL TIENTALLEN GEWONDEN. DE ZIEKENBOEG ZIT OVERVOL. WE WETEN NIET MEER WAAR WE IEDEREEN MOETEN LEGGEN.
WE STROOIEN AL KALK OVER DE LIJKEN.
OMDAT WE HEN NIET KUNNEN BEGRAVEN OF NAAR BUITEN BRENGEN, STAPELEN WE DE DODEN OP IN EEN KAMER.

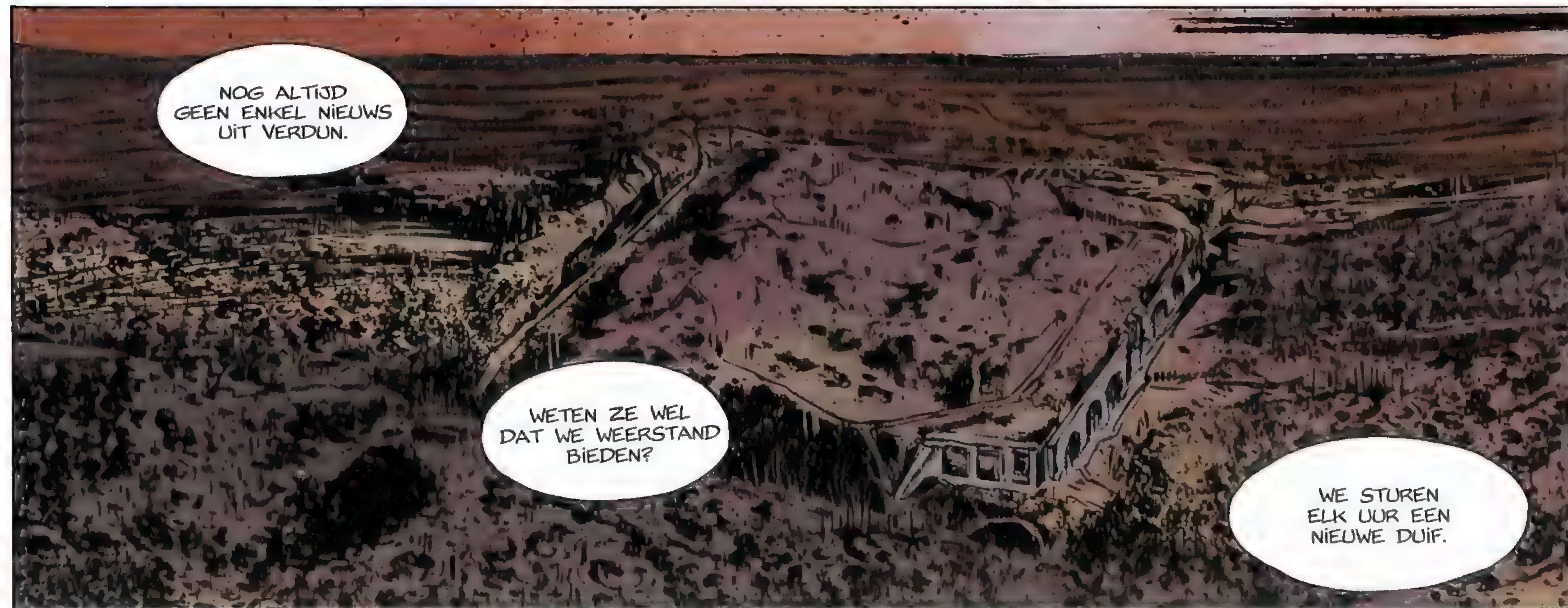

AAN ALLE VENSTERS ZIJN IJZEREN LUIKEN BEVESTIGD EN ER LIGGEN ZANDZAKKEN VOOR. WE ZITTEN IN HET DONKER, MAAR ZE KUNNEN ER NIET DOORHEEN.

HEBBEN WE GENOEG PETROLEUM VOOR DE LAMPEN?
MEER DAN WE NODIG HEBBEN, EN WE HEBBEN OOK GENOEG KAARSEN...

... MAAR DE LUCHT WORDT SLECHT. WE KUNNEN NIET MEER VERLUCHTEN.

DE LUCHT MAAKT ME ONGERUST. WE VERGIFTIGEN ONSZELF ALS WE DRINKEN EN HET IS HET ENIGE DAT WE HEBBEN. WE MOETEN SPAARZAAM ZIJN. IK LEG VANDAAG EEN RANTSOEN OP VAN 75 CENTILITER.

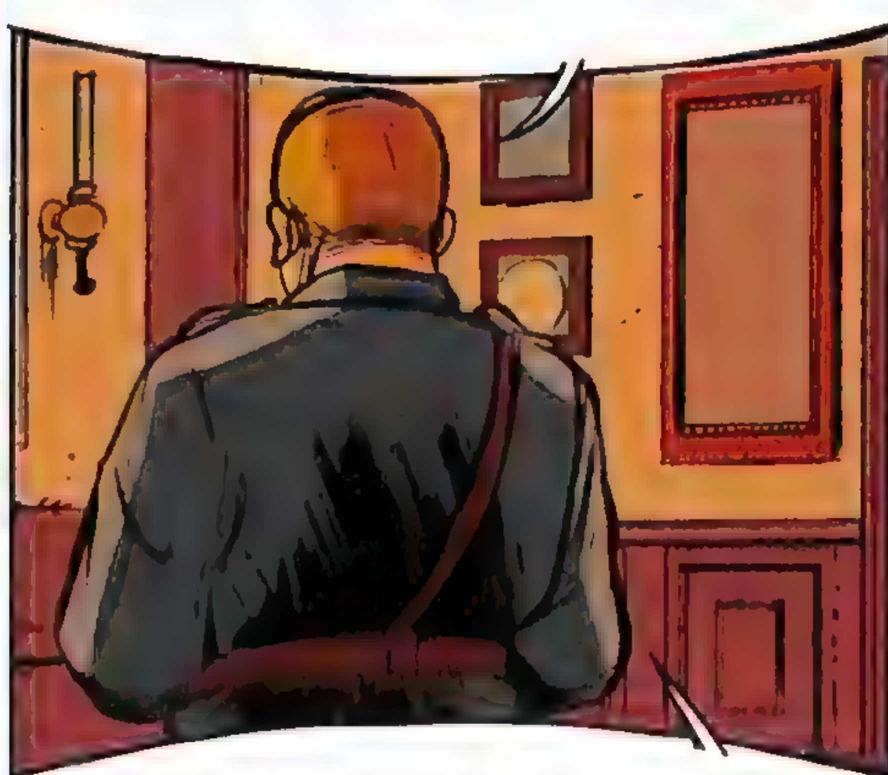

NOG ALTIJD GEEN ENKEL NIEUWS UIT VERDUN.
WETEN ZE WEL DAT WE WEERSTAND BIEDEN?
WE STUREN ELK UUR EEN NIEUWE DUIF.
Holgado + Marko

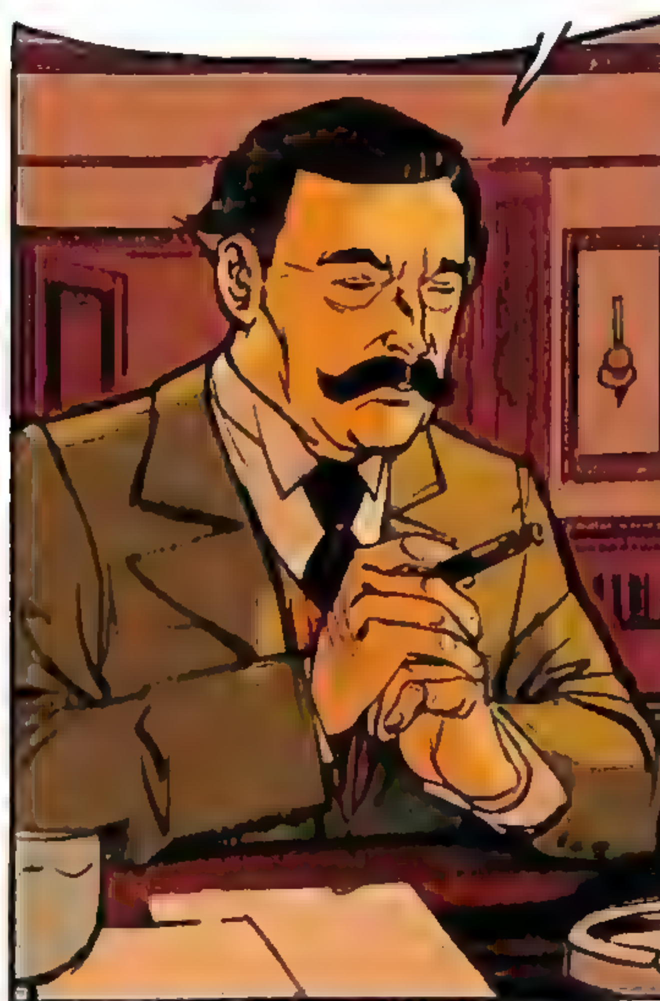

SOUILLY, HK VAN GENERAAL NIVELLE.
GENERAAL, WE HEBBEN EINDELIJK NIEUWS VAN HET FORT VAN VAUX...
NU JA, NIET HELEMAAL.

LEG HET MAAR UIT, MIJN BESTE, IK LUISTER.

ER VLOOG EEN GERINGDE DUIF NAAR DE DUIVENTIL VAN VERDUN, MAAR HIJ VERLOOR ONDERWEG ZIJN BOODSCHAP.

DAT IS VERVELEND.

MAAR WE WETEN TENMINSTE DAT HET GARNIZOEN STANDHOUDT. DAT WISTEN WE AL DOOR DE REST.
HET LAWAAI VAN DE EXPLOSIES IS IN DE EERSTE FRANSE LINIES TE HOREN. ZE ZITTEN ER OP NAUWELIJKS 200 METER VANDAAN.

KUNNEN WE HET FORT NIET BEVRIJDEN MET EEN KRACHTIGE AANVAL?

DAAR HEBBEN WE AAN GEDACHT, BESTE BRIAND!
MAAR DAAR ZOUDEN WE BELANGRIJKE MIDDELEN VOOR MOETEN INZETTEN EN U WEET DAT IK DIE SLECHTS MET MONDJESMAAT KRIJG.
... EEN COGNAC?

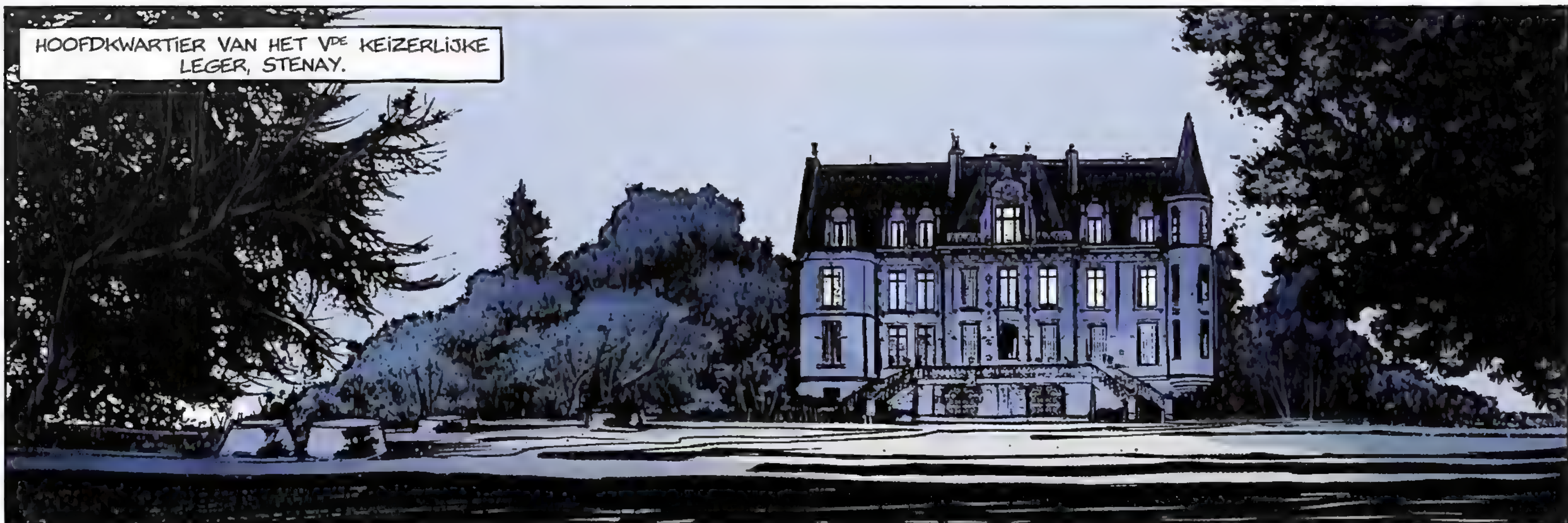

NEE, BEDANKT.
HET KLOPT DAT GENERAAL JOFFRE ZIJN RERSERVETROEPEN EN ZIJN MATERIEEL AAN DE SOMME HOUDT. DE STRIJD ZAL ER BINNENKORT PLAATSVINDEN.

HOPELIJK DUURT HET NIET LANG MEER! WE STAAN HIER ONDER ZWARE DRUK.

IK WEET IN ELK GEVAL HOE IK DE PUBLIEKE OPINIE KAN AFLEIDEN.

HET VERHAAL VAN HET VERZET VAN HET FORT VAN VAUX ZAL IN HET HELE LAND TROTS EN EMOTIES OPROEPEN.

EN ZO WIST DE HELDHAFTIGHEID VAN VAUX DE VERNEDERING VAN DOUAUMONT WEG.

HOOFDKWARTIER VAN HET Vde KEIZERLIJKE LEGER, STENAY.

UWE HOOGHEID.
IK BEN ER ZEKER VAN DAT DE FRANSE KRANTEN, DIE WE VIA ZWITSERLAND VERKREGEN, U ZULLEN INTERESSEREN.

GOED, IK ZIE NIETS BIJZONDERS AAN DAT PATRIOTTISCHE GEZWAM VAN HET ERGSTE SOORT. IS DAT ALLES?

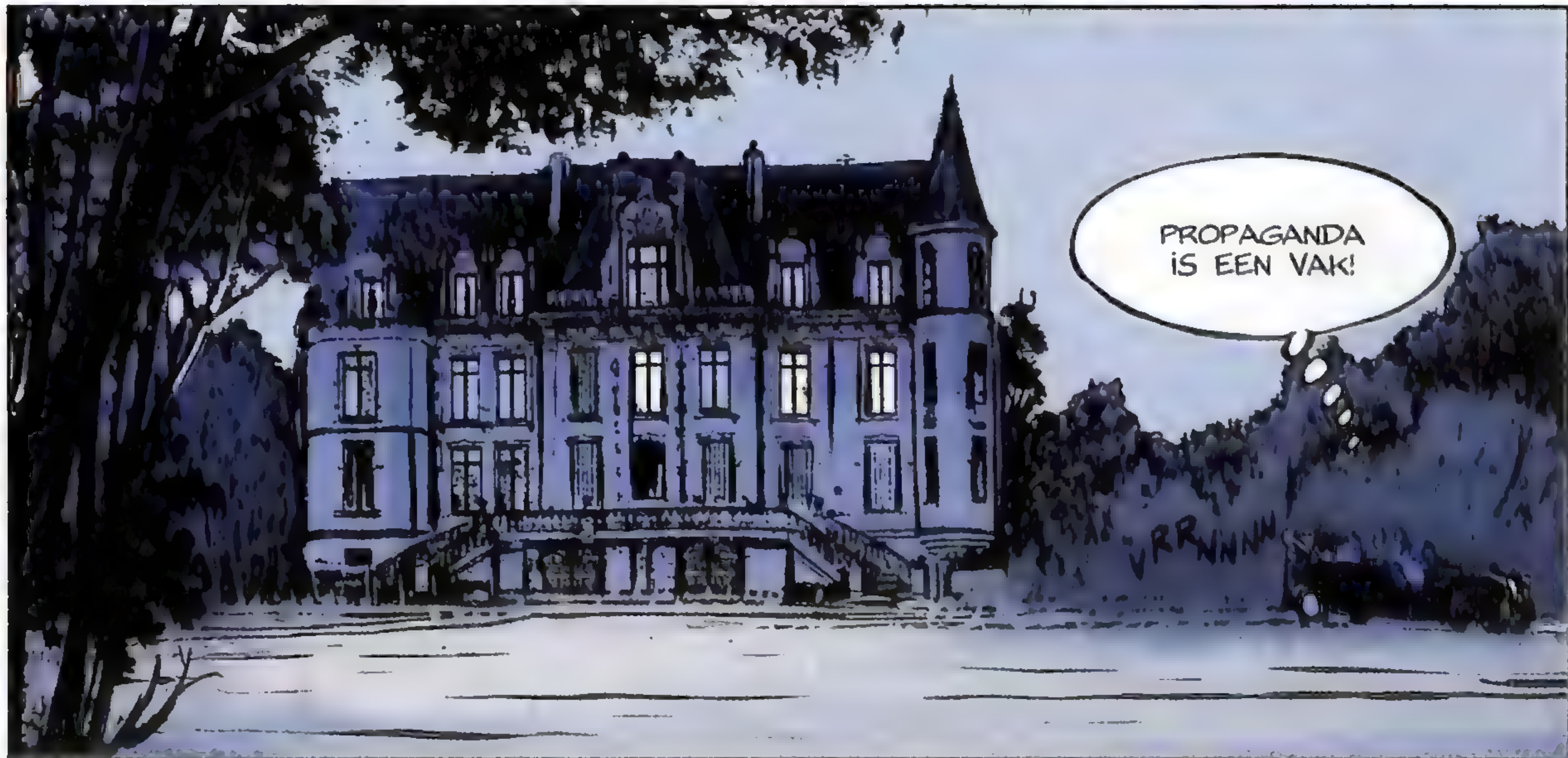

ONGETWIJFELD, MAAR MEN IS LYRISCH OVER DE FORMIDABELE VERDEDIGING VAN HET FORT VAN VAUX.
EN DAN?

NU DE FRANSEN ZOVEEL INTERESSE HEBBEN VOOR DE BELEGERING VAN VAUX, MOETEN WE DE INZET OOK MAAR OPDRIJVEN.
ALS HET FORT VALT, WORDEN WE NOG GROTER ALS WE ALS HELDEN OVERWINNEN.

WAT EEN GOED IDEE!

ZET DE MEDIA IN! SCHEP OP OVER DE MOED VAN DE FRANSEN, BEWIEROOK HEN VOOR WE HEN UIT HUN HOL VERJAGEN ALS ONGEDIERTE!

PROPAGANDA IS EEN VAK!
VRRNNNN

4 JUNI 1916.

WE SLOEGEN VANNACHT WEER ENKELE AANVALLEN TERUG. ZE SPELEN MET ONZE ZENUWEN.

WE MOETEN SLAAPBEURTEN VASTLEGGEN OF WE HOUDEN HET NIET LANG MEER UIT.

?!

AAAAHH AU SECOURS*

*HELP

AAAAH!
PAW
PAW

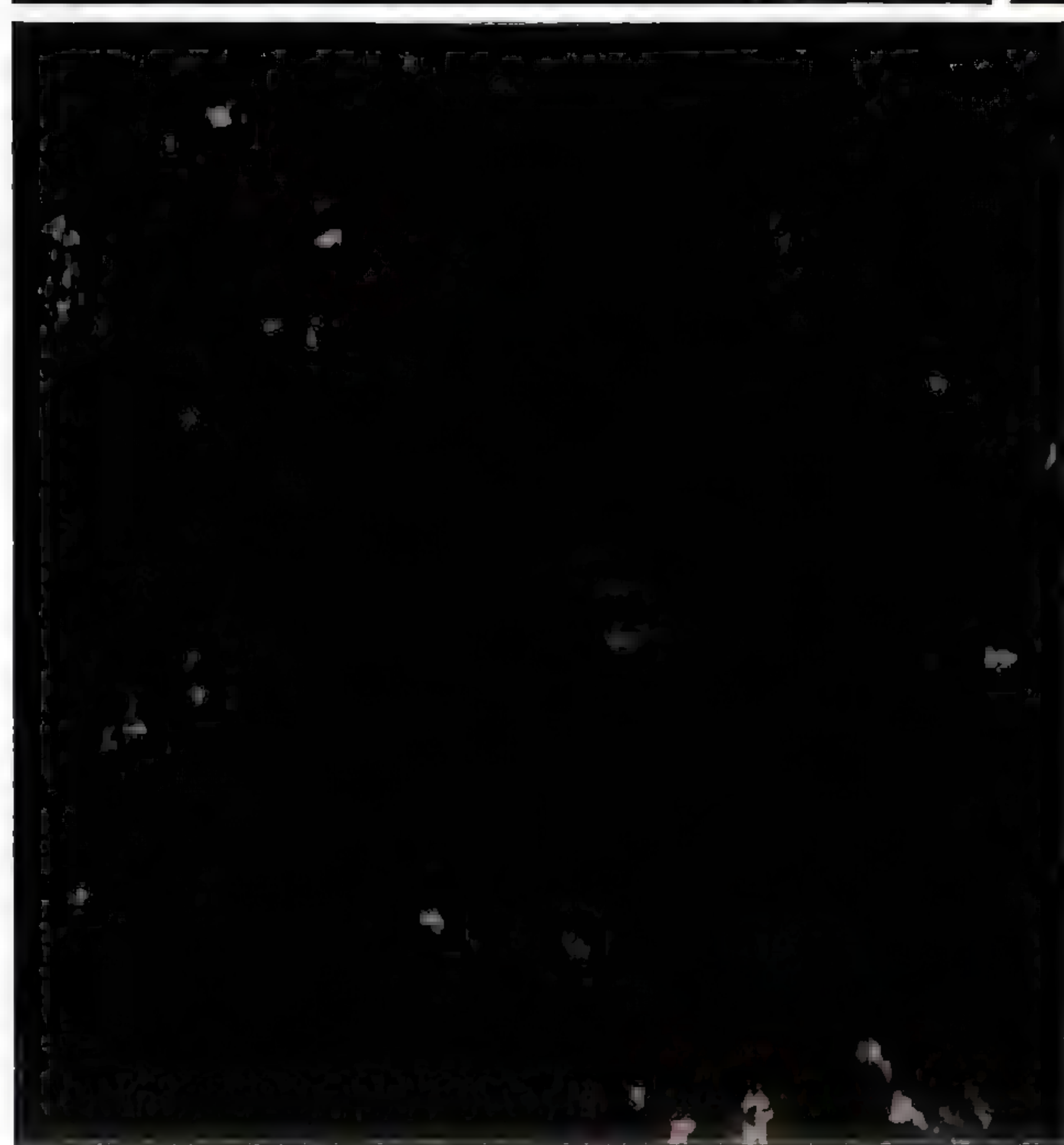
ZET JULLIE GASMAKERS OP!
PAW
PAW
PAW

BROOOOUM
FFFF...
PPPPFFF..

TAKTAKTAK !!...

NAAR JULLIE GEVECHTS-POSTEN, SNEL!

AAAAAHHHHHHH!!!!

DOE DE VENSTERS OPEN, VERLUCHTIG HET HIER OF WE GAAN ER ALLEN AAN! ER IS HIER GEEN VERSE LUCHT MEER!

JIJ OOK, ARME KIKI...
Holgado + Marko

PAW
Fuuuu
AAAAIL!!

EEN DRAAGBERRIE, SNEL!
STEL EEN MACHINEGEWEER OP EN VERHINDER HEN DICHTERBIJ TE KOMEN ZODAT ZE GEEN HANDGRANATEN KUNNEN GOOIEN.

LAAT U METEEN VERZORGEN IN DE ZIEKENBOEG...
NEE, NIET NU, HET GAAT WEL, COMMANDANT.

IK HEB NOG EEN ARM EN TWEE BENEN, IK BLIJF OP MIJN POST.

COMMANDANT, WATER!
WATER!

WE ZULLEN DE WATERVERDELING NU AL VOORZIEN EN MISSCHIEN WEER OVERGAAN NAAR HET RANTSOEN VAN EEN LITER.

NEE, DAT IS NIET MOGELIJK.
HOEZO?!

Holgado + Marko

BOM
HEREN, ZONDER WATER HOUDEN WE HET NIET LANG MEER UIT.
DEZE AVOND NOG MOETEN ALLE SOLDATEN DIE HIER BESCHUTTING ZOCHTEN EN DIE NIET TOT HET GARNIZOEN HOREN EEN POGING ONDERNEMEN OM DE FRANSE LINIES TE BEREIKEN.
BOOM
ALS WE DE GEVANGENNAME VAN 300 MANNEN KUNNEN VERMIJDEN, IS DAT ALTIJD MOOI MEEGENOMEN.

EN WIJ?

IK HEB GEEN BEVEL GEKREGEN HET FORT TE EVACUEREN. WE BLIJVEN DUS OP POST.
UITERAARD, WE KRIJGEN GEEN ENKEL BERICHT, DUS...
ER IS MISSCHIEN NOG EEN MIDDEL...

WE BESCHIKKEN OVER EEN OPTISCHE LANTAARN EN WE KUNNEN DUS COMMUNICEREN MET HET FORT VAN SOUVILLE. MAAR DAN MOETEN ZE DAT WEL TE WETEN KOMEN.

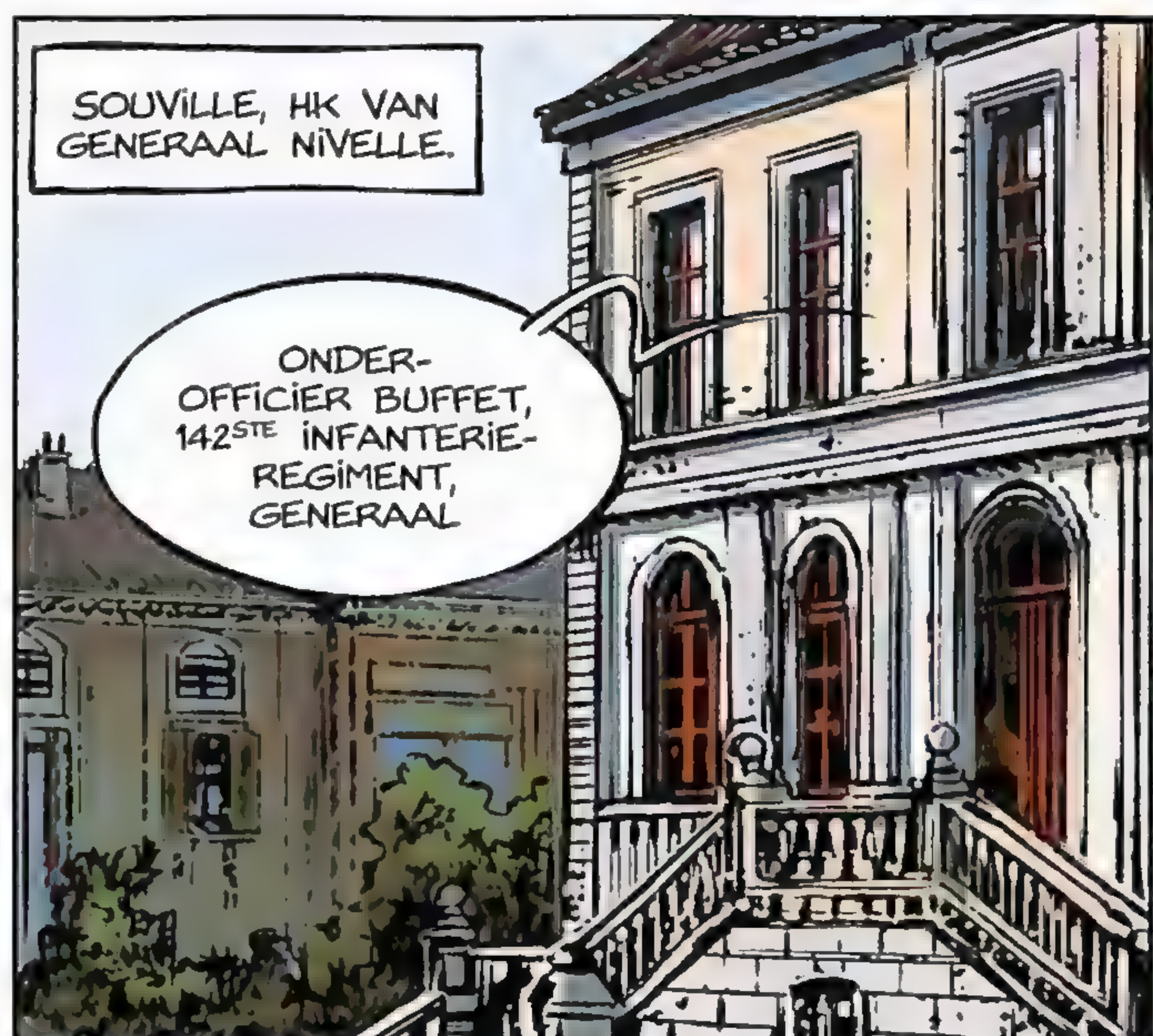
WE WAGEN HET EROP!

BOUM!

SOLDATEN! HET IS EEN GEVAARLIJKE MISSIE!
NIET MEER DAN HIER OM TE KOMEN VAN DE DORST. MET ALLE RESPECT, COMMANDANT.

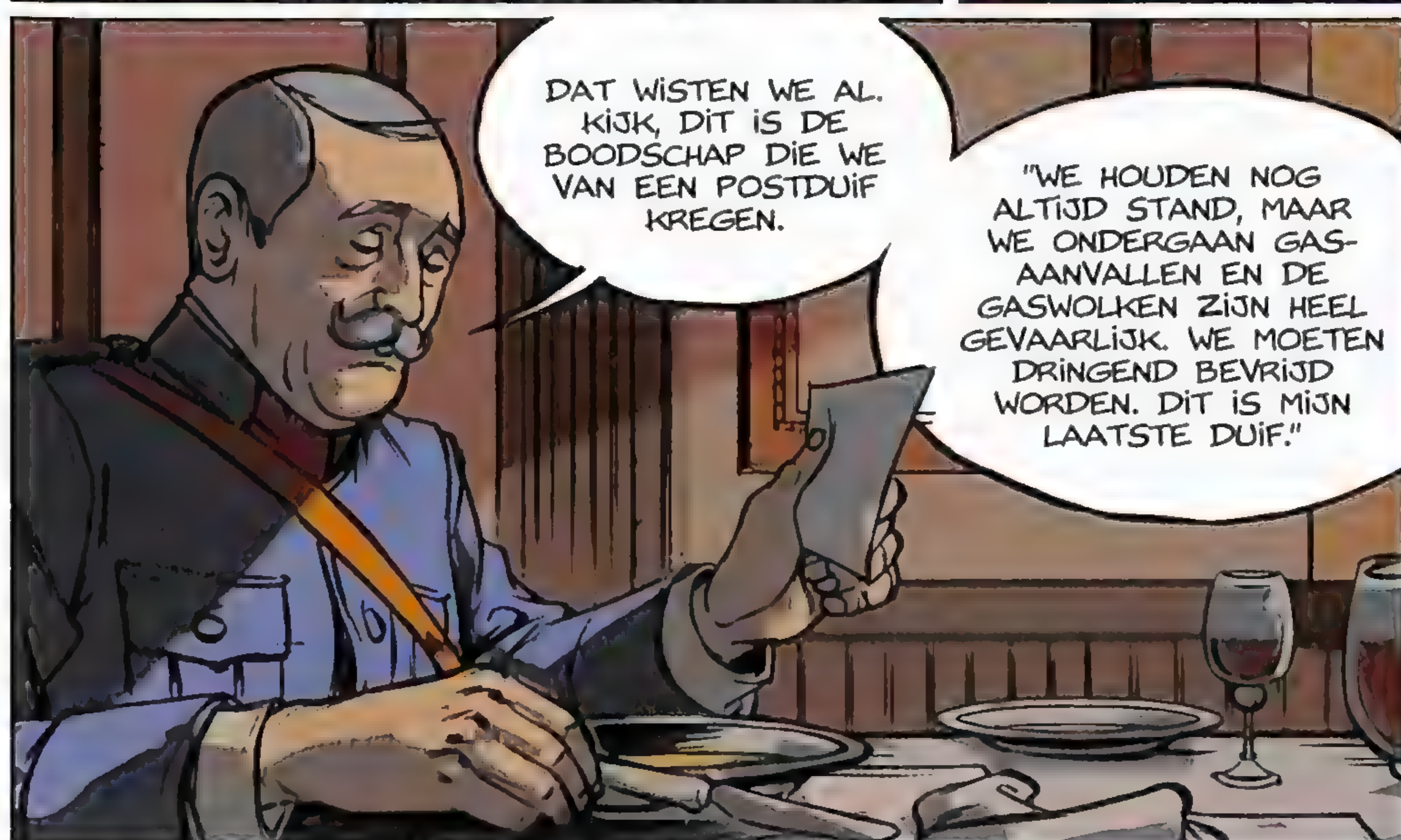
VEEL GELUK, HET LOT VAN HET FORT VAUX HANGT AF VAN UW WELSLAGEN.

BOM
Holgado + Marko

Holgado + Marko

5 JUNI 1916.

GEEF HET DOOR!

"SOUVILLE, ONTVANGT U MIJ?"

IK SEIN AL UREN, EN U ZIET NET ZO GOED DAT IK GEEN ANTWOORD KRIJG.

ZE HEBBEN ONS GEZIEN! ZE HEBBEN ONS GEZIEN!

GEEF HET DOOR!

"ZIJN AANGEVALLEN MET GAS EN ONTVLAMBARE VLOEISTOFFEN. ZIJN TEN EINDE RAAD. BOMBARDEER HET FORT EN VAL SNEL AAN!"

EN NU GAAN WE SLAPEN. ER KOMT EEN NIEUWE DAG AAN. ZOU HET DE LAATSTE ZIJN VAN ONZE KRUISTOCHT?

DE GEWONDEN KUNNEN NIET MEER. IK GEEF HUN DRUPPEL VOOR DRUPPEL WATER VIA EEN BEVOCHTIGDE DOEK. WE MOETEN IETS DOEN.

EN WAT WILT U DAT IK DOE?

TIJDENS DE AANVAL VAN VANNACHT KONDEN WE ONZE VERDEDIGINGSMUUR IETS VERDER PLAATSEN.

WE VERLOREN DE TOILETTEN. DE MANNEN MOETEN NU HUN BEHOEFTE DOEN IN DE GROTE KAZEMAT. DE STANK ZAL ER NIET TE HARDEN ZIJN.

TOK! TOK!

HALLO, BUFFET HIER, DOE OPEN!

IK KOM MET GOED NIEUWS, MANNEN.

VIER INFANTERIE-REGIMENTEN VALLEN MORGENOCHTEND AAN! WE MOETEN HEN STEUNEN EN WE SLAAN DE MOFFEN TERUG.

JAA!

WE GEVEN HUN DE VOLLE LAAG! !

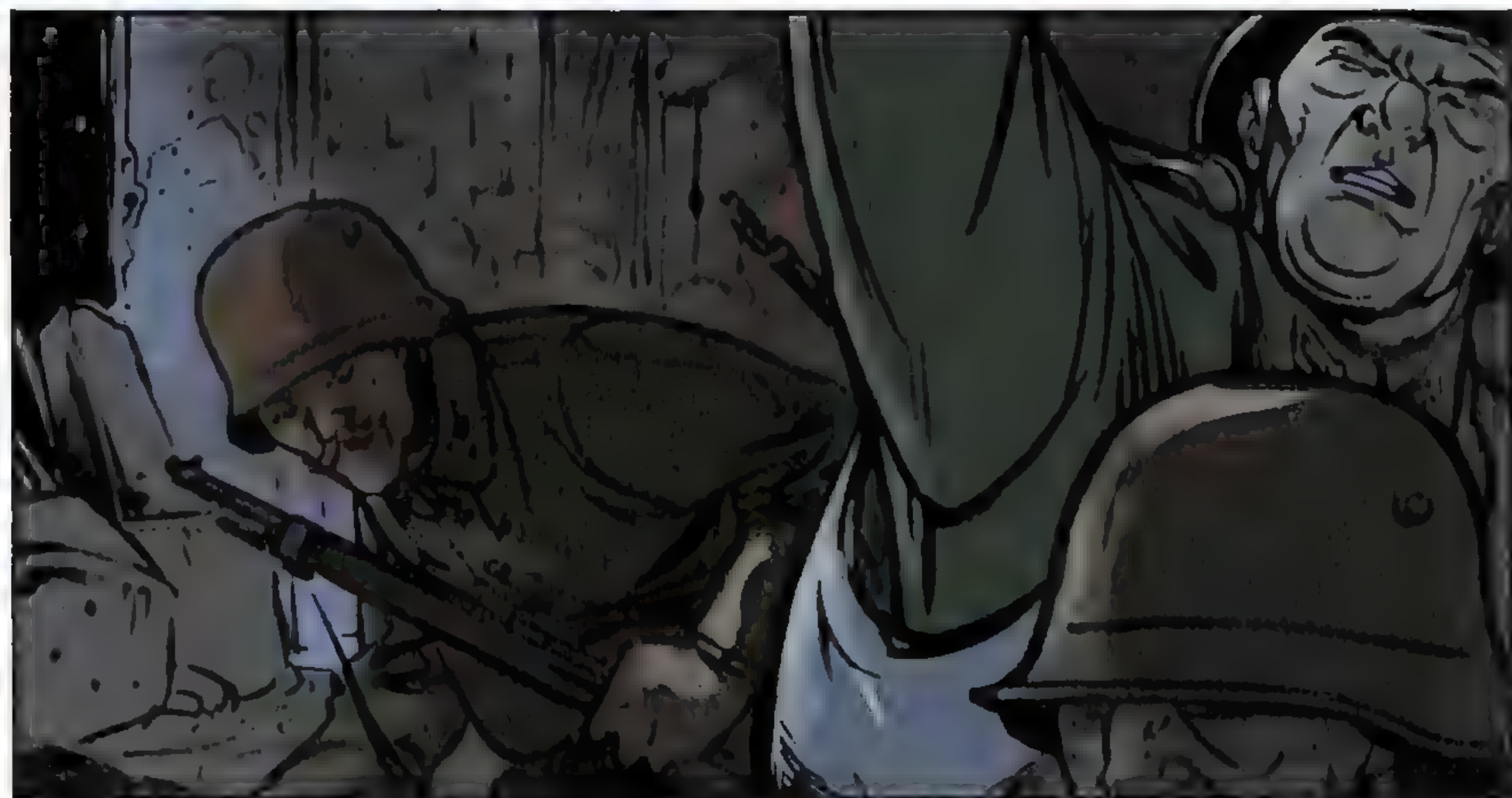
Holgado + Marko

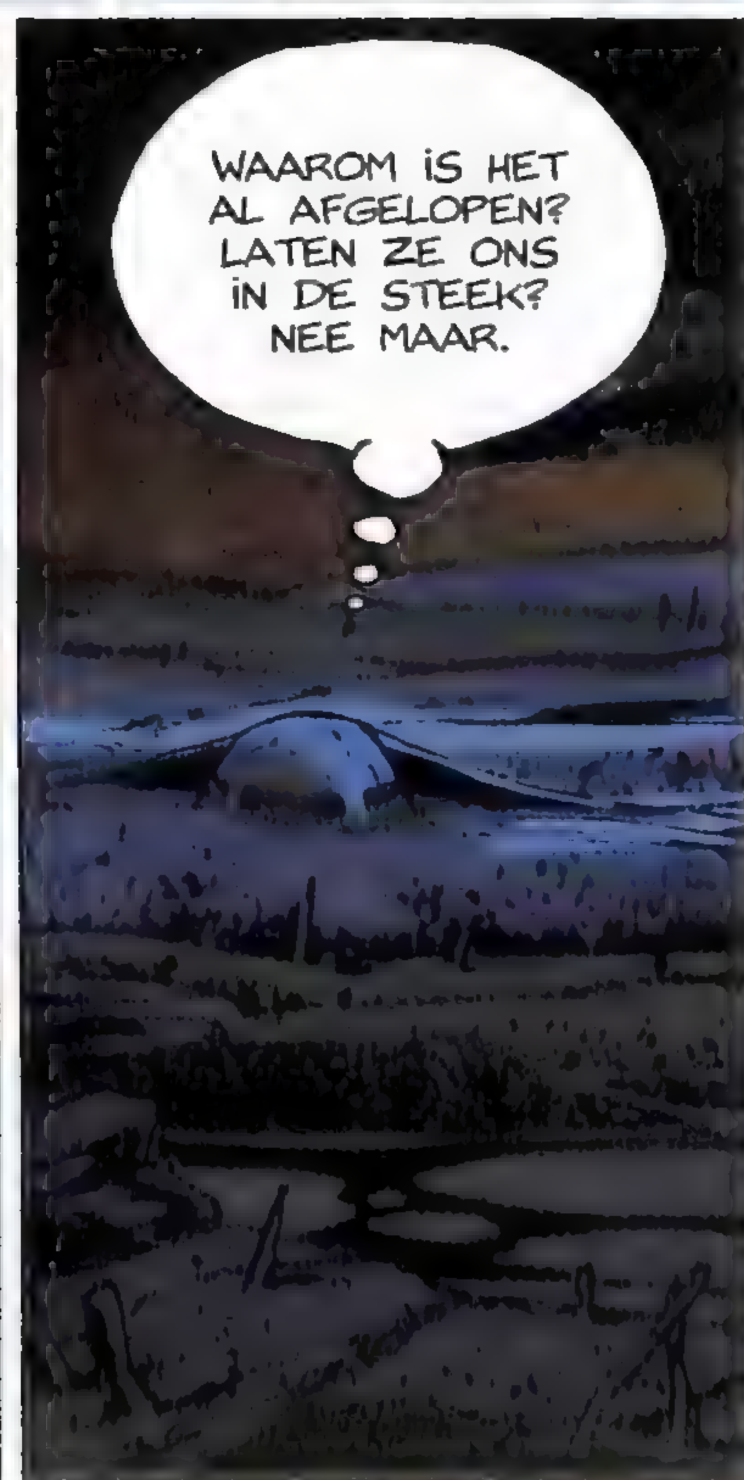

Holgado + Marko

6 JUNI
'S OCHTENDS.
SOLDATEN, HET UUR VAN DE VERLOSSING IS GEKOMEN.

TERWIJL BUITEN DE STRIJD IS BEGONNEN...

... MOETEN WIJ MEEDOGEN-LOOS TEGEN DE DUITSERS VECHTEN.

WE MOGEN EN ZULLEN NIET FALEN.

EiiiiiiZZZZZZZ...

AHAA!
DAT ZIJN ONZE 75'S. HET IS 1.30 UUR. ALLES GAAT GOED.

BRAOOMM!
!

MAAR ZE ZITTEN TE VER. ZE SLAAN ACHTER HET FORT TOE! WAT VREET DIE ARTILLERIE UIT?
Holgado + Marko

TAKATAKAAATATAAAH...
TAKATAKATA
TAKATAH

HET IS DRIE UUR. HET ZAL NIET LANG MEER DUREN.
HOREN JULLIE DE MACHINE-GEWEREN IN DE VERTE?

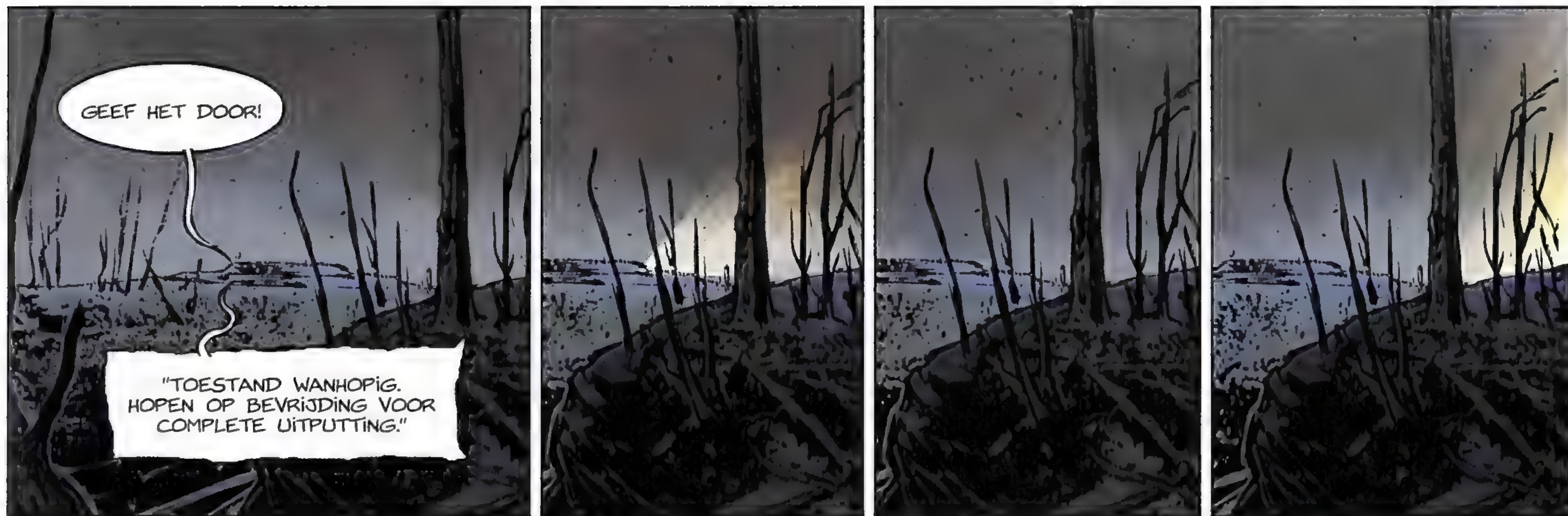

NEGEN UUR! GOEIE GOD, HET DUURT TE LANG. ER IS IETS NIET IN ORDE.

WE HOREN NIETS MEER! ZE RAAKTEN NIET DICHTER!
WE ZIJN GEDOEMD!
WE GAAN ERAAN, WE WORDEN LEVEND BEGRAVEN!

ZWIJG! ZWIJG! ZE KOMEN ERAAN, IK ZEG JULLIE DAT ZE KOMEN.

NEE, DAT IS NIET MOGELIJK!
FRANKRIJK LAAT ONS NIET VALLEN!
HELP!
HELP!
Holgado + Marko

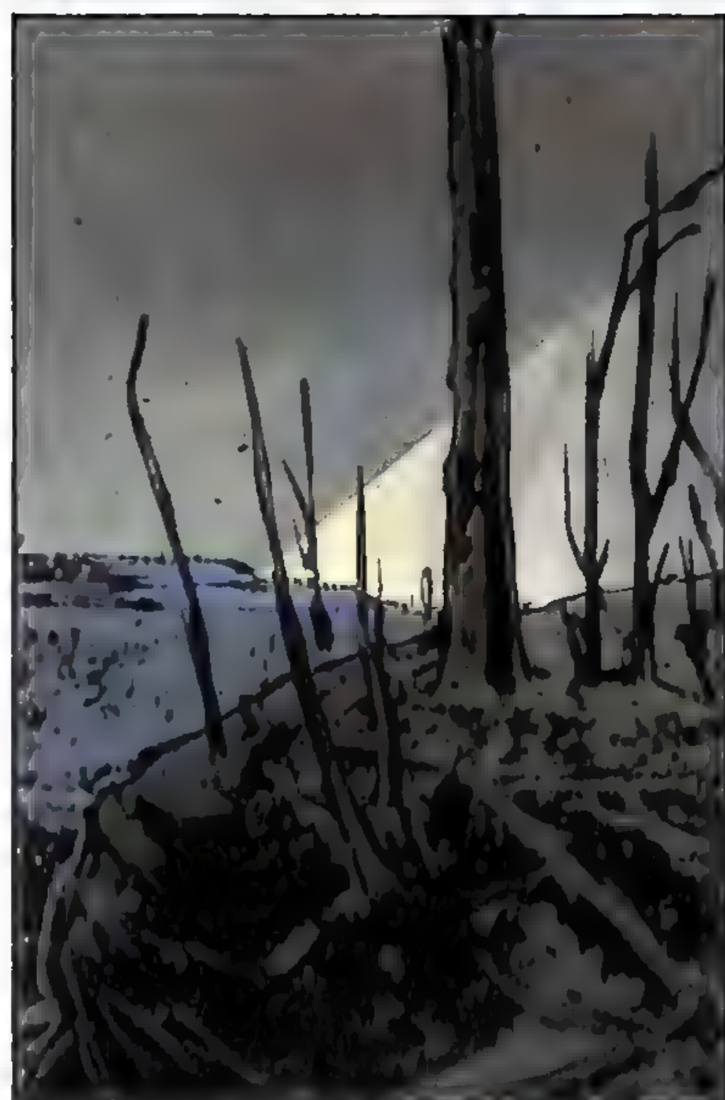

GEEF HET DOOR!
"TOESTAND WANHOPIG. HOPEN OP BEVRIJDING VOOR COMPLETE UITPUTTING."

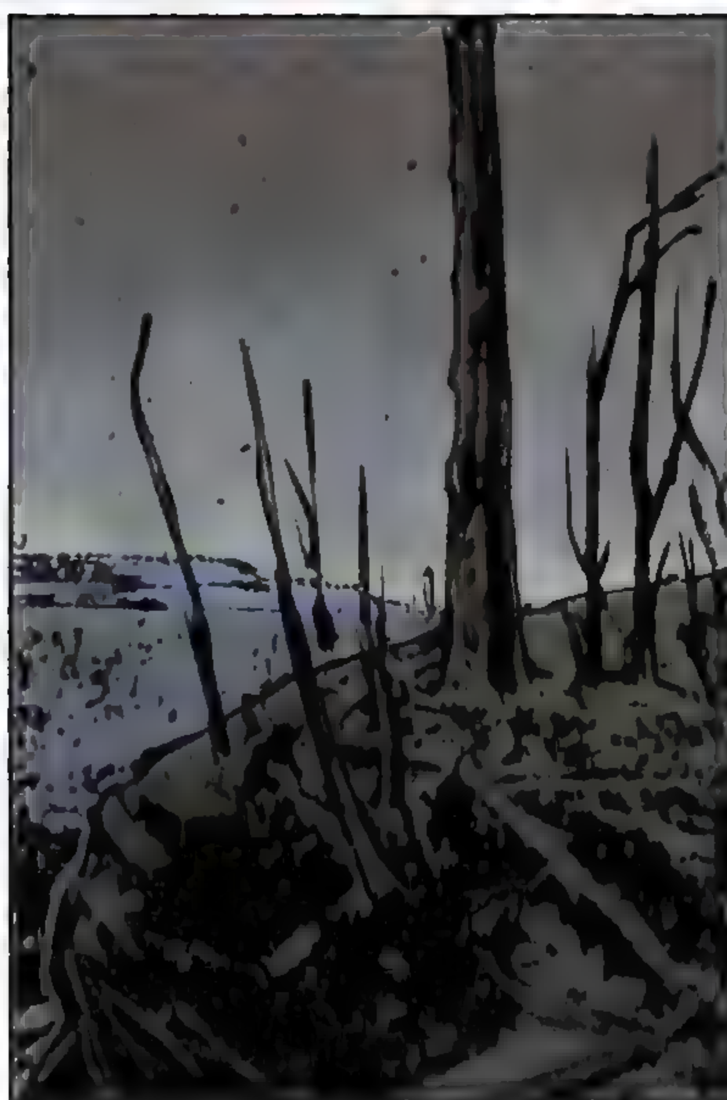

WAT ZEGGEN ZE?

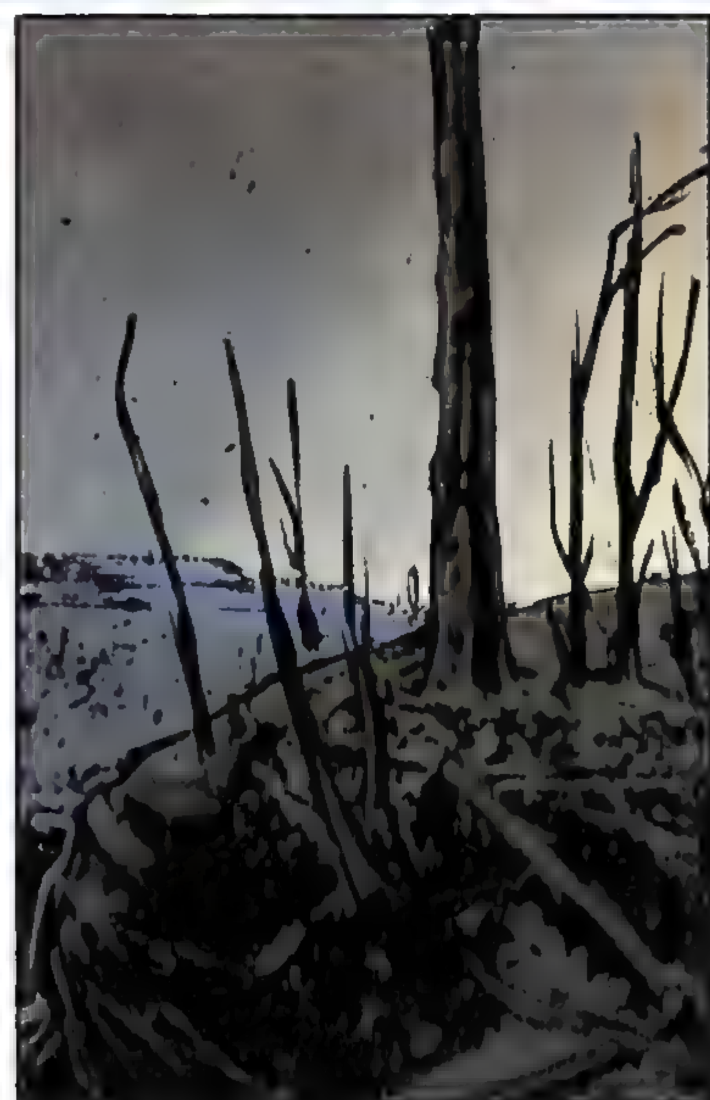

HOUD MOED.

ZE SOLLEN MET ONS, NEE MAAR. GOED, HET KAN ME NIET SCHELEN DAT DE DUITSERS ONZE BOODSCHAP LEZEN.

ZEG HUN DAT WE GEEN WATER MEER HEBBEN EN DAT WE AAN HET EINDE VAN ONZE KRACHTEN ZITTEN.

EN?

BOODSCHAP ONTVANGEN.

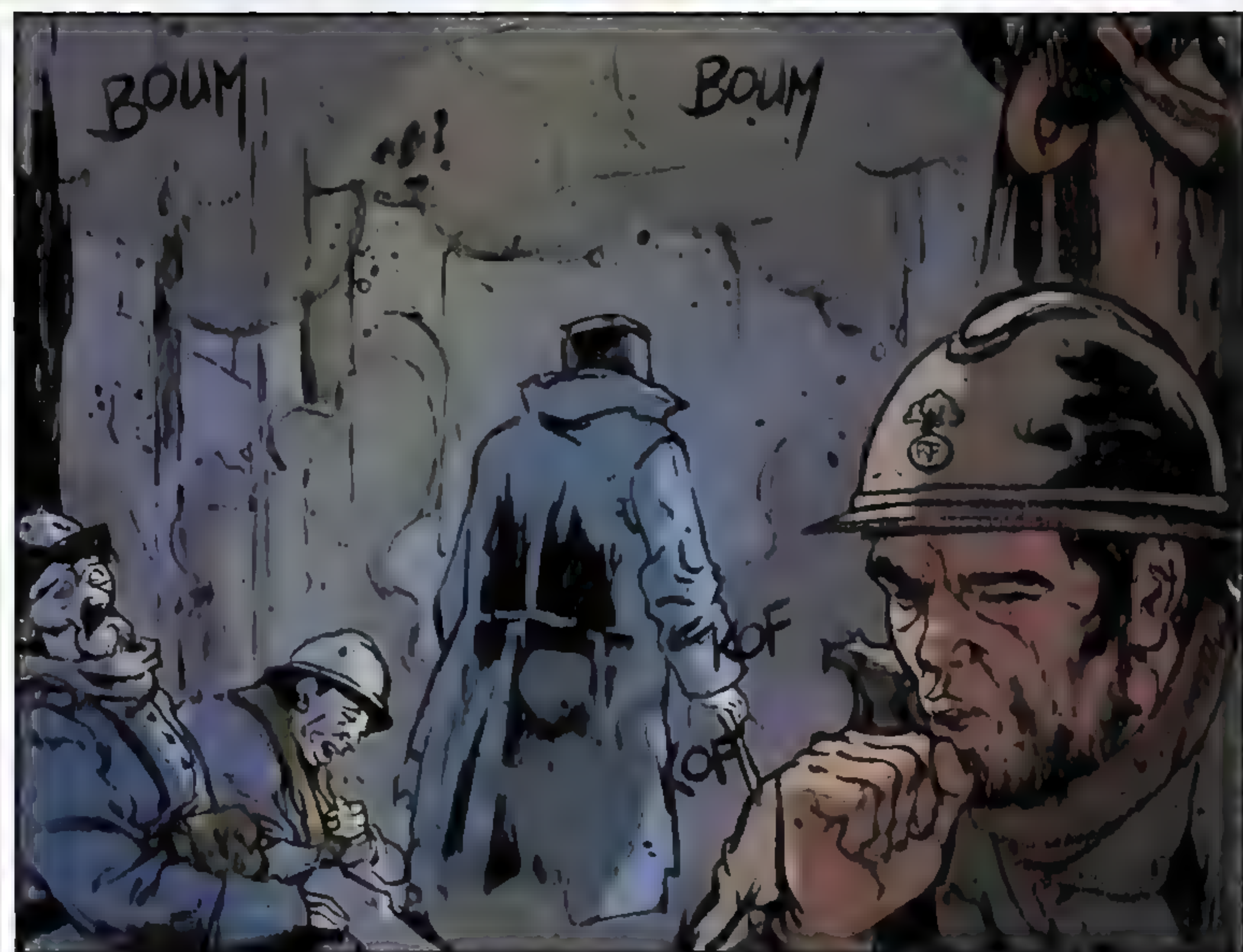

HOUD MOED.

DAN IS HET AFGELOPEN.

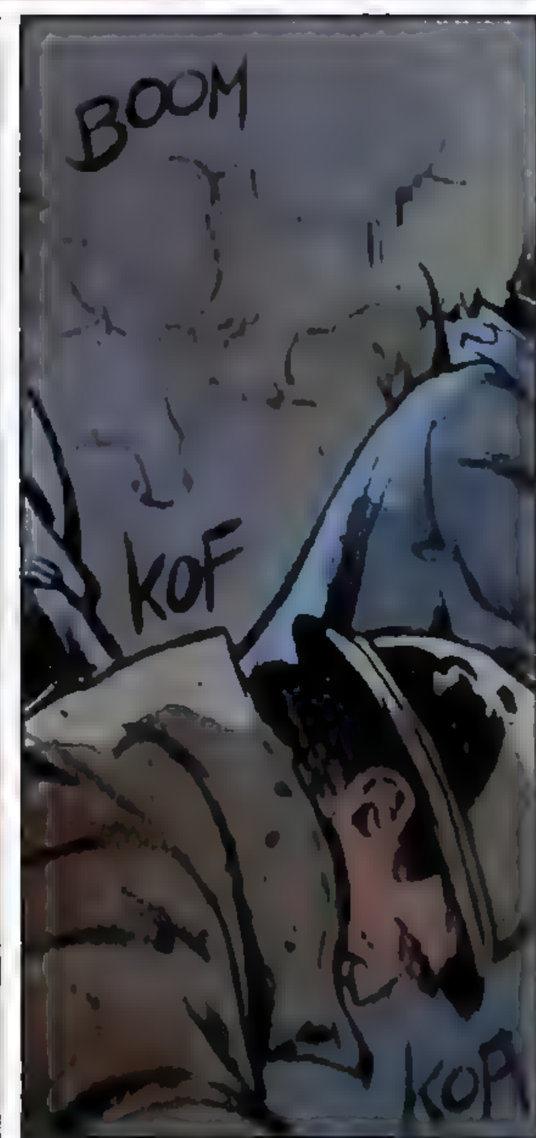

Holgado + Marko

BOUM
BOUM
IS ER GEEN ANDERE OPLOSSING?

ALS U GEEN CAPITULATIE BEVEELT, GAAN WE ALLEN DOOD.

EN ALS WE 'S NACHTS VLUCHTEN ZOALS TIENTALLEN SOLDATEN DIE AVOND HEBBEN GEDAAN?
BOUM
DE MANNEN HEBBEN DORST, ZE SLAPEN NIET MEER, ZE HEBBEN GEEN KRACHT MEER. ZE ZOUDEN ZICH LATEN NEERSCHIETEN DOOR DE DUITSERS.

COMMANDANT!
!!

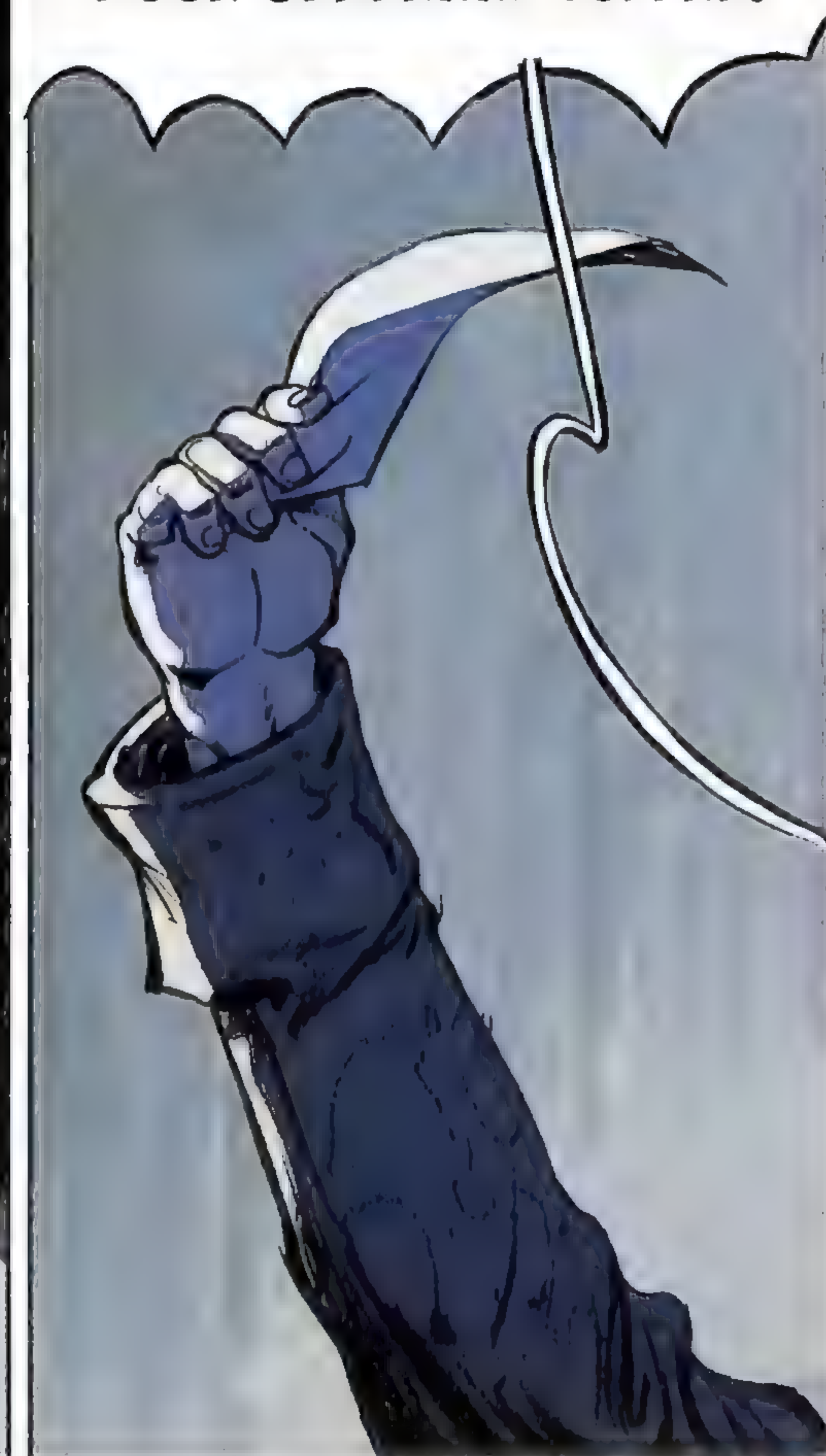

TE DRINKEN, COMMANDANT!

IK HEB GEEN WATER, MIJN BESTE. DOE ZOALS IK: HOOP! ZE ZULLEN ONS TE HULP KOMEN.

HET IS TE LAAT, MIJN KEEL BRANDT, IK HEB GEEN SPEEK-SEL MEER. MORGEN BEN IK DOOD.

BOUM!

BEGREPEN, HEREN, ALS WE VANMIDDAG NIET BEVRIJD WORDEN, BEVEEL IK DE OVERGAVE.

EEN BOODSCHAP VOOR DE COMMANDANT. HET KOMT VAN HET FORT VAN SOUVILLE EN HET IS ONDERTEKEND DOOR GENERAAL JOFFRE!

BOOM

GOED. LAAT DE MANNEN WETEN MORGEN-OCHTEND SAMEN TE KOMEN.

De opperbevelhebber richt zich tot de bevelhebber en zijn garnizoen om zijn tevredenheid uit te drukken voor hun schitterende verdediging tegen de onophoudelijke aanvallen van de vijand.

7 JUNI.
HET IS AFGELOPEN, VRIENDEN.
BOOM
WAT IK JULLIE VROEG, WAS MEER DAN IK KON VRAGEN.
EN NOCHTANS DEDEN JULLIE HET!

LEVE FRANKRIJK!

LEVE FRANK-RIJK!
LEVE FRANKRIJK!

OUAF! OUAF!

Holgado + Marko

COMMANDANT!
GEEN HOND IN GEVANGENSCHAP. VERBOTEN!

IS DAT UW HOND?
NEE!

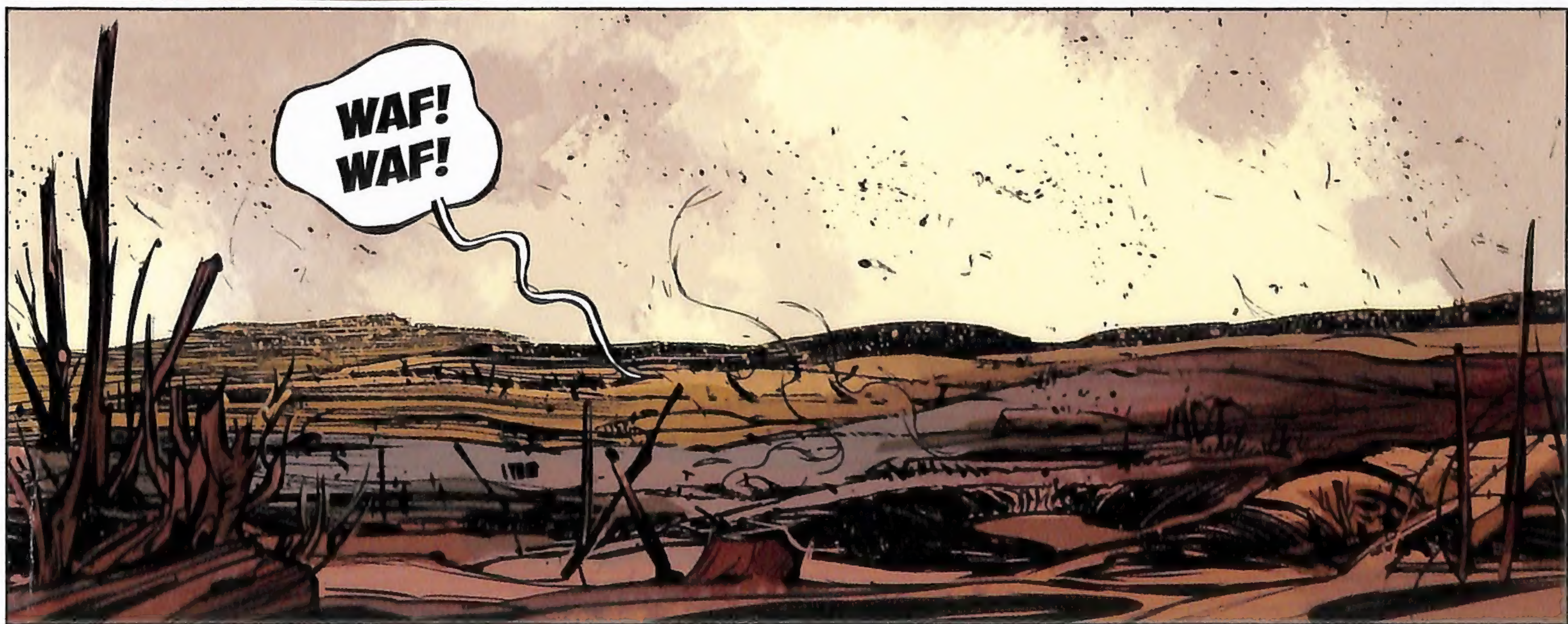

WWOUAF!

JA, DAT IS MIJN HOND.

GUT! ALS HOOFDOFFICIER MAG U HEM HOUDEN.
EN VOLG ME NU.
DE KRONPRINZ WIL U ZIEN EN GROETEN.

DAT IS EEN GROTE EER, WEET U.

WAF! WAF!
Holgado + Marko

LENAOUR + Holgado + Marko + BOUET

Juni 1916. Om Verdun te kunnen innemen, moeten de Duitsers het fort van Vaux veroveren. Commandant Raynal heeft de leiding over het fort met de voorposten van de Franse linies. Hij weet dat hij niet lang kan standhouden tegen het offensief van de vijand. De Fransen in het fort zijn omsingeld, ze worden belegerd en ze kampen met een gebrek aan drinkwater. Ze moeten zich terugtrekken in de onderaardse gangen waar ze zes dagen lang een verbeten strijd voeren in donkere tunnels. Ze hopen dat er versterkingen komen of een tegenaanval die hen kan redden. Het verzet is even heldhaftig als wanhopig.

Collectie Bamboe

9 789085 524755